

فهرست دستنوشته های انساب (۱)

امیرالله شجاعی *

چکیده

نگارنده فهرست نزدیک به صد عنوان کتاب و رساله فارسی و عربی چاپ شده و نشده در علم انساب، به ترتیب حروف الفبای عنوان آورده که از حرف الف تا راء در بر دارد. توضیح کوتاه در مورد مشخصات چاپ یا نسخه های خطی اثر، همچنین پیشینه انساب پژوهی و فوائد این گونه تحقیق ها را نیز آورده است.

کلیدواژه ها

انساب پژوهی - کتابنامه؛ انساب پژوهی - فوائد.

درآمد

نسب نگاری گرچه پیشینه ای پیش از اسلام دارد، اما بعد از ظهور اسلام بدست مسلمانان، به جهات مختلف مورد توجه قرار گرفت و کتابهای مختلفی درباره آن نوشته شد. با بررسی ای که محققان در مورد پیشگامان عرصه انساب نگاری انجام داده اند، میتوان دریافت که هرچند برخی اولین مسلمانی که به ثبت و ضبط انساب عنایت داشت را، ابونصر محمد بن سائب

* پژوهشگر حوزوی در زمینه کتابشناسی و نسخه شناسی

کلبی (د ۱۴۶ق) از اصحاب امامین صادقین «علیهما السلام» می‌دانند، اما ظاهراً وی - گرچه از نسابین مطرح عصر خود بود - اما شخصاً به تدوین انساب اقدام نکرده و کتابی به نام او در منابع ثبت نگردیده است.

اما فرزند او هشام بن محمد کلبی (د ۲۰۴ ق) حدود ده کتاب همچون جمهره و الفرید و الملوکی در انساب نگاشته است. اما او نیز اولین نسب نگار مسلمان به شمار نمی‌آید، زیرا هم زمان و حتی قبل از او کسانی مانند محمد بن مسلم شهاب زهری (د ۱۲۴ق) نویسنده کتاب نسب قومه و سحیم بن حفص معروف به ابو الیقظان نسابه (د ۱۹۰ق) مؤلف کتابهای النسب الكبير و نسب خندف و اخبارها و مؤرج بن عمرو سدوسی بصری (د ۱۹۵ق) مؤلف کتابهای نسب قریش و جماهیر قبایل، به تدوین انساب پرداخته‌اند.

اما در این که هشام (د ۲۰۴ق) اولین نسب نگار شیعه و مجدد علم نسب و مؤسس مکتب عراق در نسب شناسی می‌باشد، هیچ تردیدی وجود ندارد. هشام حتی پا را فراتر از انساب آدمی گذاشته و به تحقیقات کارشناسانه در باره برخی حیوانات ارائه داده است و کتاب انساب الخیل فی الجاهلیة والاسلام را تدوین کرده است.

از آغاز رشد تدوین کتب انساب، بسیاری از دانشمندان وارد این عرصه شده و آثار بسیاری را بجا گذاشته‌اند. بخشی از این آثار به همت محققین به چاپ رسیده و بخش دیگر هنوز به زیور چاپ مزین نشده و در کنج کتابخانه‌ها باقی مانده‌اند.

در اینجا بجاست که از زحمات علامه دوران، حضرت آیت الله العظمی مرعشی نجفی & یاد کنیم. ایشان با احیای کتابهای اصیل نسب شناسی، به شکل شناسایی نسخه‌ها و مقدمه نویسی و حاشیه نگاری و چاپ و نشر آنها، در باز سازی این دانش در عصر ما و احیای علم انساب شیعی، نقش بسزایی ایفا کردند.

همچنین کتابخانه بزرگ این مرد الهی نقش بسیاری در احیای تراث علم انساب و چاپ آنها به شکل وزین و شایسته داشته است، چاپ و تحقیق بیش از ۲۵ کتاب ارزشمند در علم انساب و ذخیره بیش از هشتاد نسخه خطی و عکسی از کتابهای این علم شریف به وسیله مدیریت محترم آن دکتر سید محمود مرعشی، بخشی از کارنامه درخشان این مجمع الذخائر

بزرگ الهی است. بی تردید کتابشناسی و رصدهای صورت گرفته در این عرصه میتواند به پژوهشگران در تحقیقات و ایجاد آثار جدید کمک فراوانی داشته باشد.

در باب کتابشناسی علم انساب تاکنون چند پژوهش و تحقیق مستقل انجام گرفته است:

- مقاله "کتابشناسی انساب" به زبان عربی، از سید مصطفی مطبوعه چی اصفهانی.

البته این تحقیق فقط به بررسی کتابهای چاپی عربی موجود در بخش تبارشناسی کتابخانه آیت الله مرعشی نجفی پرداخته و تعداد ۲۹۰ کتاب چاپ شده موجود در خزانه این کتابخانه، به همراه توضیح مضمون کتاب و مشخصات چاپی آن را رصد کرده است.

این مقاله در مجله "میراث شهاب"، شماره ۷۲-۷۳، ص ۲۴۱-۳۰۹ (۶۸ ص) به چاپ رسیده است.

- مقاله "برخی منابع فارسی در علم انساب" به زبان فارسی، از سید مصطفی مطبوعه چی اصفهانی.

در این مقاله که به منزله تکمیل مقاله پیشین است، منابع موجود چاپی و فارسی علم انساب در کتابخانه آیت الله مرعشی نجفی ذکر شده است و ۷۵ اثر فارسی با ذکر توضیحات کتاب و مشخصات چاپی آمده است.

این مقاله در مجله "میراث شهاب"، شماره ۷۵، ص ۳۳-۴۶ (۱۳ ص) به چاپ رسیده است.

- مقاله مفصل "علم النسب من ابی طالب البغدادی الی العلامة المرعشی" به زبان عربی از آقای محمدکاظم محمودی.

در فصل دوم این اثر، ابتدا ۳۳۸ کتاب در علم نسب در حد اسم کتاب و مولف آن معرفی شده، و در ادامه در فصل سوم که به معرفی مولفین علم نسب براساس قرن پرداخته، به توضیحاتی در باب مولف و آثار و مشخصات چاپی و گاه خطی همت گماشته است.

این مقاله مفصل که در حد یک کتاب میباشد در جلد اول مرجع فرهنگبان، ص ۶۳۵-۷۱۰ (۷۵ ص) به چاپ رسیده است.

- مقاله "کتابشناسی انساب نگاری تا پایان قرن هفتم"، به زبان فارسی از دکتر نعمت الله صفری فروشانی و سید محمدرضا عالمی، چاپ شده در فصلنامه علمی تخصصی "سخن تاریخ" زمستان ۱۳۹۰، سال پنجم، شماره ۱۵، ص ۴۳-۷۵ (۳۲ صفحه).

البته قابل ذکر است که علامه محقق شیخ آقابزرگ تهرانی در کتاب گرانسنگ الذریعه کتابهای بسیاری در علم انساب را معرفی کرده است که با توجه به احاطه ایشان و گزارشات میدانی فراوان، حاوی اطلاعات گرانقدری می باشد. این نگارنده مجموعه این داده ها را در پژوهشی به نام کتابهای علم انساب در الذریعة الی تصانیف الشيعة به همراه تعلیقات و اضافاتی گردآورده که توسط پژوهشکده الذریعة النبویة به صورت محدود چاپ شده است. پژوهش حاضر متکفل رصد حلقه مفقوده پژوهشهای پیشین در باب نسخه های خطی انساب گردیده است. قبل از آن می بایست نکاتی را یادآور شد:

این پژوهش عهده دار معرفی نسخه های خطی موجود در باب علم انساب و فروع آن در کتابخانه های ایران و اندکی از نسخه های خارج از کشور می باشد. بی تردید آگاهی از دستنوشته های خطی موجود در خارج از ایران، مستدعی جستجویی گسترده و زمان بر است که ان شاء الله به مرور انجام خواهد گرفت و به عنوان تکمله ارائه خواهد شد. در این پژوهش دست نوشته های افزون بر ۳۵۰ کتاب و رساله در علم انساب به زبان عربی و فارسی معرفی شده است.

حتی الامکان به چاپهای موجود کتابها اشاره خواهد شد، تا پژوهشگران گرامی اشراف بیشتری نسبت به کتابها داشته باشند.

بعضی از کتابهایی که در قرون گذشته (تا قرن ۱۳ ق) نوشته شده و چاپ شده اند، بدون شک دارای نسخه خطی هستند و چون به نسخه ها و مشخصات آنها دسترسی نداشتیم، فقط به مشخصات چاپی آنها اشاره کرده ایم. باشد که در آینده از نسخه های خطی آنها گزارشی بدست آید.

برخی از کتب با اینکه ظاهر نامشان چنین القا می کند که در علم انساب هستند، مثل لباب الأنساب سیوطی، اما در حقیقت ربطی به این علم ندارند و بیشتر مربوط به توضیح نسبتهای اشخاص به بلاد و شهرها میباشد، لذا این گونه کتابها را ذکر نکرده ایم. در توضیح نسخه های خطی، به ترتیب، نام کتابخانه و شهر (و گاه کشور) و شماره نسخه و سال یا قرن نسخه و تعداد برگ یا صفحات و در انتها آدرس فهرست کتابخانه یا منبعی که از آن اخذ شده است، آمده است.

بعضی از کلمات اختصاری که در مشخصات نسخه های خطی بکار رفته است، بدین قرار است:

ش = شماره نسخه، ص = صفحه، ب = برگ، ق = قرن مثل (ق ۱۳)، ق = قمری مثل (۱۳۵۰ ق)، س = سال

از فوائد این پژوهش میتوان به امور ذیل اشاره کرد:

الف) تکمیل حلقه مفقود کتابشناسی های پیشین که بیشتر در حوزه آثار چاپی عربی و فارسی انجام گردیده است. بدین ترتیب با اضافه کردن اطلاعات نسخه شناسی کتب انساب، راه برای انجام پژوهشی جامع در حوزه علم انساب هموار میگردد.

ب) اطلاع رسانی و معرفت افزایی نسبت به نسخه های خطی کتب یا رسائلی که تاکنون چاپ نشده اند به منظور احیای این کتب. امیدواریم این پژوهش راهی برای شناسایی و چاپ آنها فراهم کند.

ج) معرفت افزایی نسبت نسخه های خطی کتب چاپی برای بهره گیری از امتیازات نسخه ها از لحاظ قدمت و مقابله و تصحیح، به منظور تجدید چاپ و ارائه وزین تر و بهتر آنها.

۹- بی تردید گستره موضوعات علم انساب بسیار فراگیر می باشد و شامل موضوعات اصلی و فرعی فراوانی در علم انساب می باشد. از موضوعات اصلی میتوان به موارد ذیل اشاره کرد:

”انساب عمومی“ و ”انساب ملوک کشورهای جهان“ و ”انساب عرب و قبائل آن، به ویژه قبیله قریش“ (اموی ها و عباسی ها) و ”انساب آل ابی طالب“ (طالبیین) و ”انساب علوی ها“ و ”انساب حسنی و طباطبایی“ و ”انساب حسینی“ و ”سادات باقری“ و ”صادقی“ و ”موسوی“ و ”رضوی“ و ”تقوی“ و ”نقوی“ و ”انساب سادات مناطق مختلف“ (مثل سادات قم و نیشابور و کشمیر و ...) و ”انساب طوایف خاص“ (مثل سادات جزایری یا مشعشی یا مرعشی و یا ادیسی) و ”انساب پادشاهان و امرای از سادات“ (مثل صفویه و ملوک مرعشیه و زیدیه حاکم بر طبرستان).

و همچنین عناوینی چون ”مشجرات“ و ”تشجیرات“ و ”شجره نامه“ و ”نسب نامه“ و ”جریده“ و همچنین ”تعلیقات“ و ”حواشی“ و ”شرح“ و ”استدراک“ و ”تذیلات“ بر کتب انساب.

اما از موضوعات فرعی و وابسته به علم انساب میتوان از امور ذیل یاد کرد:
 "اصطلاحات علم انساب" و "فضائل السادات" و "طبقات وتذکره النسابین" و "تاریخ
 سادات و مهاجرتهاى تاريخى آنان" و "بررسی خاندان های علوی" و "مراقد آل رسول" و
 بررسی امامزاده های یک کشور یا شهر" و "کتابشناسی انساب وسادات خاص" و "معیار
 سیادت در فقه واحکام آن".

- اتحاف فضلاء الزمن بتاريخ ولاية بني الحسن (عربی)، محمد بن علی بن فضل
 حسینی طبری (۱۱۶۳ق)، چاپ:
 - قاهره، ۱۴۱۳ ق، دو جلد
 الاتحاف في نسب الاشراف (عربی)، عمر آغا الحنفی، نسخه:
 - موسسه کاشف الغطاء / نجف اشرف، ش ۴۹۷، ۱۰۸۲ ق، ۳۹ ص (دلیل مخطوطات
 موسسه کاشف الغطاء العامة: ۵۹)
 - اخبار الزینبیات (عربی)، سید یحیی بن حسن عبیدلی (۲۷۷ ق)، چاپ:
 - مصر، ۱۳۳۳ ق و ۱۳۳۵ ق
 - مصر، المطبعة المحمودية التجارية بالازهر، ۱۳۵۳ ق
 - مجله الموسم، المجلد الاول، العدد ۴، ص ۱۱۴۲ - ۱۱۵۵
 - ضمن کتاب تاریخ ومآثر السيدة الطاهرة البتول السيدة الزینب از سید حسن محمد
 قاسم النسابة المصری
 - قم، موسسه دارالحديث، ۱۳۸۵ ش، ضمن کتاب میراث حدیث شیعه، ج ۱۶، ص ۲۱
 - ۹۲، تحقیق: فارس حسون کریم.
 الاخوة والاختوات (عربی)، علی بن عمر دارقطنی (۳۸۵ ق)، نسخه:
 - کتابخانه آیت الله مرعشی نجفی / قم، ش ۱۳۵۹ / ۶ عکسی، ۸ ص (فهرست عکسی
 مرعشی ۴ / ۱۲۲)
 - کتابخانه چستربیتی / دوبلین، ش ۳۸۵۴، ۸ ص (فهرست عکسی مرعشی ۴ / ۱۲۲)

- ادریسیه النسب في القرى والامصار وبلاد العرب (عربی)، محمد ابو عبد الله القسطنینی
 ابو قنفود (زنده ۱۱۰ ق). به سال ۱۰۰۱ ق از آن فارغ شده است، نسخه:
 - کتابخانه خدیویه / قاهره (مرجع فرهنگیان ۶۸۲ / ۱)
 ادعیاء في النسب الشريف (عربی)، سهل بن عبد الله بن داود علوی بخاری، أبو نصر
 (۳۵۷ ق)، نسخه:
 - کتابخانه آیت الله مرعشی نجفی / قم (مقدمة لباب الأنساب ۳۵ / ۱).
 الادعیاء والنسب الباطلة (عربی)، ناشناخته، نسخه:
 - کتابخانه مدرسه عالی شهید مطهری (سپهسالار) / تهران، ش ۱ / ۲۷۰، ۱۲۸۵ ق،
 ۱۱ ص (فهرست خطی سپهسالار ۹۲ / ۳)
 - کتابخانه مرکز احیاء میراث اسلامی / قم، ش ۱ / ۵۸۲ عکسی، ۱۲۸۵ ق، ۱۱ ص
 (فهرست عکسی مرکز احیاء ۱۱۷ / ۲)
 الارهاط العربية في النجف الغروية (عربی)، کاظم محمد علی شکر، نسخه:
 - موسسه کاشف الغطاء / نجف اشرف، ش ۷۳۳، ۱۹۷۳ م، ۸۷ ص، به خط مؤلف
 (نسخه اصل) (دلیل مخطوطات موسسه کاشف الغطاء العامه: ۵۹)
 الأساس في أنساب الناس (عربی)، سیّد جعفر بن محمد بن جعفر حسینی أعرجی
 (۱۳۳۲ ق).
 کتابی مشجر در انساب و طویل الذیل و مشتمل برچند عنوان به اسم مقصد و فصل و
 درر. مقصد اول: از حضرت آدم تا حضرت نوح، نوشته شده قبل از سال (۱۳۰۸ ق)، نسخه:
 - کتابخانه شخصی ضیاء الدین شکاره أعرجی / نجف اشرف؛ به خط مؤلف (الذریعة
 ۶۳ / ۱۱)
 اسامی النسایین، ناشناخته.
 اسامی ۳۸ نسب نویس در آن آمده است، نسخه:
 - کتابخانه ملی ملک / تهران، ش ۲ / ۳۵۳۲ (فهرست خطی ملک ۴۲۲ / ۶)

الاستبصار في نسب الصحابة من الانصار (عربی)، عبدالله بن احمد ابن قدامه مقدمی
 (۶۲۰ ق)

در انساب و سلسله نسب و تاریخ انصار و تاریخ و اخبار دو قبیله خزرج و بنی النجار
 و ذکر حوادث زندگی رؤسای آنان. نسخه:

- کتابخانه دانشگاه تهران، ش ۴۲۵۴ ف، (فهرست میکروفیلم های دانشگاه تهران ۳/۳۸)
 - دارالکتب / قاهره، ش ۳۴۹ تاریخ، به خط مولف (معجم المورخین الدمشقیین: ۷۵)
 - تیموریه / مصر، ش ۱۳۲۹ تاریخ (معجم المورخین الدمشقیین: ۷۵)
 - عارف حکمت / مدینه، ش ۵ تاریخ (معجم المورخین الدمشقیین: ۷۵)
 - کتابخانه عمومی بایزید / استانبول، ش ۵۲۳۵، ۷۲۶ ق، ۵۹ ب (معجم المورخین
 الدمشقیین: ۷۵)
- چاپ:

- تحقیق و مقدمه: علی نویهض؛ بیروت، دارالفکر، ۱۳۹۲ ق، ۴۰۸ ص.
 اسدیه فی انساب السادات العلویه (فارسی)، محمد بن قاسم حسینی عبیدلی سراج
 الدین سبزواری (۱۰۲۰ ق).

این رساله را به اسم شریف اسدالله مرعشی (۹۶۳ ق) نوشته است. براین کتاب تزییلات
 و تکمیلات و تلخیصات متعددی نوشته شده است (ر.ک. مرجع فرهنگبان ۱/۶۸۳)، چاپ:
 - مقدمه: آیت الله مرعشی نجفی؛ تبریز، ۱۳۹۴ ق، ۱۰۹ ص
 الاشراف علی بعض من بفاس من مشاهیر الاشراف (عربی)، محمد بن حمدون
 الطالب السملی المرداسی الفاسی (۱۲۷۳ ق).

در دو جزء، جزء اول در سادات ادارسه و جزء دوم در علویین و قادریین و حسینیین. مجلد
 اول در ترجمه اولاد رسول (ص) و اولاد امام علی (ع) و فاطمه (ع) و تعدادی از ذریه امام
 حسین (ع)، چاپ:

- تطوان / مغرب، ۱۴۲۴ ق و ۱۴۲۵ ق
 الاشراف علی فضل الاشراف (عربی)، ابراهیم حسینی سمهودی مدنی شافعی (۱۰ ق)،
 چاپ:

- تحقیق وتعلیق: سامی الغریبی؛ قم، دارالکتاب الاسلامی، ۱۴۲۲ق، ۳۵۲ ص.
- اشرف الأنساب (عربی)، حمزه بن احمد بن علی حسینی دمشقی (۸۷۴ ق)، نسخه:
- کتابخانه سید رضا غریفی نجفی (مرجع فرهنگبان ۶۷۶/۱)
- اصطلاحات النسابة (عربی)، محمد بن علی "ابن طقطقی" (۷۰۹ ق).
- فایده ای است در بیان اصطلاحاتی که نسب شناسان در کتابهای انساب بکار می برند به نقل از الاصلی مولف، نسخه:
- کتابخانه آیت الله مرعشی نجفی / قم، ش ۳ / ۱۱۶۱ عکسی، ۹۳۸ ق، ۳ ص (فهرست عکسی مرعشی ۳ / ۳۴۶)
- کتابخانه آستان قدس رضوی / مشهد، ش ۳۴۵۱۰، ض ۱۲۵۸، ق، ۱ ب (فهرست خطی آستان قدس ۲۷ / ۶۷)
- اصطلاحات النسابة (عربی)، ناشناخته.
- رساله کوتاهی است در بیان اصطلاحاتی که نسب شناسان در کتابهای انساب بکار می برند. این رساله بارها در آخر عمدة الطالب جلالی به چاپ رسیده است، نسخه:
- کتابخانه آیت الله مرعشی نجفی / قم، ش ۲ / ۱۱۶۱ عکسی، ۹۳۸ ق، ۳ ص (فهرست عکسی مرعشی ۳ / ۳۴۶)
- کتابخانه ملی / پاریس (فهرست عکسی مرعشی ۳ / ۳۴۶)
- کتابخانه آستان قدس رضوی / مشهد، ش ۱۳۱۱۴، ض ۹، ق ۳ ب (فهرست خطی آستان قدس ۲۷ / ۶۹)
- کتابخانه آستان قدس رضوی / مشهد، ش ۲۵۵۱۰، ۱۰۴۱ ق، ۵ ب (فهرست خطی آستان قدس ۲۷ / ۶۸)
- کتابخانه مجلس شورای اسلامی / تهران، ش ۲ / ۹۲۶۰، ۱۲۹۶ ق، ۲ ب (فهرست مختصر نسخه های خطی مجلس: ۶۳۴)
- اصطلاحات النسایین (عربی)، علی بن جلال الدین عبدالحمید نسابه.
- در یک مقدمه وچند فصل ویک خاتمه. فصل یکم در کلمات و اشارات گوناگون نسب نامه ها می باشد، نسخه:

- کتابخانه ملی ملک / تهران، ش ۱ / ۳۵۳۲، ۲۱۹ ب (فهرست خطی ملک ۶ / ۴۷۵)
 اصطلاحات النسایین (عربی)، علی بن عبدالکریم حسنی نسابه (۸۰۰ ق).

رساله مختصری است در بیان اصطلاحات و رموز مستعمله در علم انساب، نسخه:

- کتابخانه ملی / تهران، ش ۲ / ۲۱۶۹، ۱۲۷۹ ق، ۶ ص (فهرست خطی کتابخانه ملی
 ۲۴۱ / ۵)

- کتابخانه مرکز احیاء میراث اسلامی / قم، ش ۲ / ۴۰۳۹، ۱۲۳۹ ق، ۳ ب (فهرست
 خطی محدث ارموی ۱ / ۱۴۰)

الاصیلی فی علم الأنساب (عربی)، محمد بن علی بن حسن صفی الدین ابن طقطقی
 (۷۰۹ ق).

از نفیس ترین کتابها در انساب علوی ها، طالبی ها، عباسی ها و اموی ها می باشد. کتاب
 در اصل به شکل مشجر بود که محقق کتاب آن را جمع و ترتیب و تحقیق کرده و با حذف
 انساب عباسی ها و اموی ها آن را سامان داده است. تاج الدین ابن زهره حلبی (۹۲۷ ق) این
 کتاب را تلخیص و زیادات و استدراکاتی بر آن افزوده و غایة الاختصار فی البیوتات العلویة
 المحفوظة من الغبار نامیده است، نسخه :

- کتابخانه مجلس شورای اسلامی / تهران، ش ۴۴۵۹، ۱۰۳۰ ق، ۷۲ ب (فهرست خطی
 مجلس ۱۲ / ۱۳۷)

- کتابخانه دانشگاه تهران، ش ۴۲۵۱ (فهرست میکروفیلم های دانشگاه تهران ۳ / ۳۷)

- موسسه کاشف الغطاء / نجف اشرف، ش ۴۹۸، ۹۰۶ ق، ۲۰۹ ص (دلیل مخطوطات
 موسسه کاشف الغطاء العامة: ۵۹)

- کتابخانه عمومی امام حکیم / نجف اشرف، ش ۶۰۹ عکسی، ۹۰۶ ق، ۱۶۵ ب
 (فهرس المخطوطات المصورة فی مكتبة الامام الحکیم العامة ۲ / ۳۱۶)

- کتابخانه امیرالمومنین / نجف اشرف، ش ۲۱ / ۱ / ۱۰ (فهرستواره کتابخانه امیرالمومنین
 نجف اشرف: ۴۸۰)

چاپ:

- تحقیق: سید مهدی رجایی؛ قم، کتابخانه آیت الله مرعشی نجفی، ۱۴۱۸ ق، ۴۹۷ ص.
اطراف السلسلة التي هي باكناف النبوة والولاية منوطة متصلة (عربی)، عثمان بن علی
وزیر (۱۱۳۲ ق).

نسخه:

- کتابخانه آیت الله مرعشی نجفی / قم، ش ۱ / ۱۵۱۵ عکسی، ق ۱۲، ۱ ب (فهرست
عکسی مرعشی ۴ / ۴۲۶)

الاعتبار من نسب النبي المختار (عربی)، أحمد بن عبد الله بن محمد بکري (ق ۵)،

نسخه:

- کتابخانه ملی پاریس (تاریخ الأدب العربي ۶ / ۲۲۱).

اعقاب آل ابي طالب (عربی)، محمد بن محمد حسینی علوی (۴۳۷ ق).

رساله مختصری است در انساب آل ابي طالب، نگاشته شده جهت سید رضی و سید

مرتضی، نسخه:

- کتابخانه مجلس شورای اسلامی / تهران، ش ۴ / ۸۵۰۸، ۸ ب (فهرست خطی مجلس

۷۸ / ۲۸)

الاكتساب في تلخيص كتب الأنساب (عربی)، محمد بن محمد خضیری (۸۹۴ ق).

تلخیصی است از الأنساب سمعانی که به آن مطالبی از ابن اثیر و رشاطی اضافه کرده

است، نسخه:

- کتابخانه فیض الله / ترکیه، ش ۱۳۷۷ (معجم المورخين الدمشقيين: ۲۶۴)

الاکلیل فی انساب حمیر و ملوکها (عربی)، حسن بن احمد ابن حاک (۳۳۴ ق)،

نسخه:

- کتابخانه آیت الله مرعشی نجفی / قم، ش ۱۱۰۲ عکسی، ۱۱۷ ق، ۱۸۴ ب (فهرست

عکسی مرعشی ۳ / ۲۰۵)

- کتابخانه شخصی مجتبی مینوی / تهران؛ ش ۱۵۵، ۱۰۹۱ ق (نشریه دانشگاه تهران

۶ / ۶۳۸)

- کتابخانه امام یحیی / صنعاء، شامل ده جزء است (تاریخ الادب العربي ۲۴۹/۴)
 - عاشر افندی / استانبول (تاریخ الادب العربي ۲۴۹/۴)
 - برلین / آلمان، جزء اول و دوم (تاریخ الادب العربي ۲۴۹/۴)
 - کتابخانه ظاهریه / دمشق (تاریخ الادب العربي ۲۴۹/۴)
 - قاهره، ش ۵/۴۱۰، جزء ۲ و ۸ (تاریخ الادب العربي ۲۴۹/۴)
 - واتیکان / رم، ۹۹۲ و ۱۴۰۴ و ۱۴۰۵، جزء ۸ (تاریخ الادب العربي ۲۴۹/۴)
 - موزه بریتانیا / لندن، ۵۸۰ و ۵۸۱ و ۵۸۲، جزء ۸ (تاریخ الادب العربي ۲۴۹/۴)
 - جاریت / دانشگاه پرینستون، ش ۷۴۸ (تاریخ الادب العربي ۲۴۹/۴)
 - بانکپور / هند، ۱/۲۳۱۲ (تاریخ الادب العربي ۲۴۹/۴)
 - پاریس، ش ۶۰۵۶ و ۶۰۵۷، جزء ۸ و ۱۰ (تاریخ الادب العربي ۲۴۹/۴)
 - برلین، ش ۹۳۷۷، جزء ۱۰ (تاریخ الادب العربي ۲۴۹/۴)
 - دانشگاه اوپسالا / سوئد، ۲۰۷، جزء ۱۰ (تاریخ الادب العربي ۲۴۹/۴)
 - دارالفنون / استانبول، ش ۶۲۴۲ (تاریخ الادب العربي ۲۴۹/۴)
 - کتابخانه علی امیری افندی / استانبول (تاریخ الادب العربي ۲۴۹/۴)
- چاپ:
- سوئد، دانشگاه اپسالا، ۱۹۵۴م، ۶۸ ص
 - بغداد، مطبعة السريان الكاتوليكية، ۱۹۳۱ م، ۴۸۸ ص
 - تصحیح: اسکار لوفگرن؛ ۱۹۳۵ م، ۸۶ ص.
 - تصحیح: محمد بن علی الاکوع؛ قاهره، المطبعة السنة المحمدية، ۱۳۸۳ ق، ۲ ج.
 - تحقیق و تعلیق: محب الدین الخطیب؛ قاهره، المطبعة السلفية، ۱۳۶۸ ق، ۳۷۶ ص.
 - صنعاء، الدار اليمنية، ۱۴۰۷ ق، ۳۵۲ ص
- الانابة من ذكر اصول الرواة عن رسول الله (ص) (عربی)، ابن عبدالبر؛ یوسف بن عبدالله (۴۶۳ ق).
- رساله مختصری است در ذکر امهات قبایلی است که از پیامبر (ص) روایت کرده اند و در واقع مدخلی است برای کتاب بزرگش الاستیعاب فی معرفة الاصحاب، نسخه :

- کتابخانه آیت الله مرعشی نجفی / قم، ش ۱۱۳۷ عکسی (فهرست عکسی مرعشی ۳ / ۲۸۴)
- کتابخانه اسکوریال / اسپانیا، ش ۱۷۰۴ (فهرست عکسی مرعشی ۳ / ۲۸۴)
- الانجم الزاهرة فی الذرية الطاهرة (عربی)، محمد بن احمد بن رحمون العلمی التهامی (زنده ۱۱۳۰ ق)، نسخه:
- الخزانة الحسنية / رباط مراکش (مرجع فرهنگبان ۱ / ۶۸۶)
- الأنساب (عربی)، عبدالکریم بن محمد سمعانی (۵۶۲ ق).
- این کتاب از مصادر اصلی و مهم در علم انساب به شمار می آید و دارای مقدمه و کلیاتی در علم انساب و ذکر انساب قبائل و عشائر و اعیان عرب در همه عالم می باشد با ترتیب حروف معجم، نسخه:
- کتابخانه دانشگاه تهران، ش ۲۱۰ ف، ق ۷، ۲۳۶ ب (فهرست میکروفیلم های دانشگاه تهران ۱ / ۲۸۷)
- کتابخانه دانشگاه تهران، ش ۶۲۴ ف، ق ۷، ۲۳۶ ب (فهرست میکروفیلم های دانشگاه تهران ۱ / ۲۸۷)
- کتابخانه آیت الله مرعشی / قم، ش ۱۸۸۹، ق ۱۱، ۲۳۲ ب (فهرست خطی مرعشی ۵ / ۲۶۴)
- کتابخانه آستان قدس رضوی / مشهد، ش ۲۲۲۷۲، ق ۱۱، ۲۵۵ ب، ناقص از ابتدا (فهرست خطی رضوی ۲۷ / ۷۳)
- کتابخانه آستان قدس رضوی / مشهد، ش ۲۲۲۸۹، ق ۱۱، ۲۴۵ ب (فهرست خطی رضوی ۲۷ / ۷۴)
- کتابخانه آستان قدس رضوی / مشهد، ش ۲۲۳۲۷، ق ۱۱، ۱۹۴ ب (فهرست خطی رضوی ۲۷ / ۷۵)
- کتابخانه آستان قدس رضوی / مشهد، ش ۲۷۹۰۲، ق ۱۱، ۴۰۸ ب (فهرست خطی رضوی ۲۷ / ۷۵)

- کتابخانه آستان قدس رضوی / مشهد، ش ۳۵۹۰، ق ۱۱، ۴۵۸ ب (فهرست خطی رضوی ۷۳/۲۷)
- کتابخانه دانشگاه تهران، ش ۸۵۰۰، ۱۲۰۵ ق، ۴۸۵ ب (فهرست دانشگاه تهران ۱۴۸/۱۷)
- کتابخانه آستان قدس رضوی / مشهد، ش ۲۱۸۲۰، ۱۵۶ ب، ناقص از ابتدا (فهرست خطی رضوی ۷۶/۲۷)
- کتابخانه آستان قدس رضوی / مشهد، ش ۲۱۸۴۲، ق ۱۴، ۱۵۲ ب (فهرست خطی رضوی ۷۷/۲۷)
- کتابخانه ملی ملک، تهران، ش ۳۶۵۷، ۱۳۰۲ ق، ۴۸۲ ب (فهرست خطی ملک ۴۹/۱)
- کتابخانه دانشگاه تهران، ش ۲۷۲ ف، ج ۵ (فهرست میکروفیلم های دانشگاه تهران ۲۸۷/۱)
- کتابخانه دانشگاه تهران، ش ۳۹۲ ف، ج ۵ (فهرست میکروفیلم های دانشگاه تهران ۲۸۷/۱)
- برلین، ش ۹۴۱۳، ۶۵۰ ق، ۱۸۸ ب، القسم الثانی (تاریخ التراث العربی، قسم ۲، ج ۱، ص ۱۵۳)
- کتابخانه رئیس الکتاب / سلیمانیه استانبول، ش ۵۹۷، ۴۹۸ ب (تاریخ التراث العربی، قسم ۲، ج ۱، ص ۱۵۳)
- کتابخانه رئیس الکتاب / سلیمانیه استانبول، ش ۵۹۸، ۶۳۴ ب (تاریخ التراث العربی، قسم ۲، ج ۱، ص ۱۵۳)
- پاریس، ش ۶۰۶۸ (تاریخ التراث العربی، قسم ۲، ج ۱، ص ۱۵۳)
- کتابخانه جلاوی / رباط، ۶۶۱ ق، ۴۱۷ ب (تاریخ التراث العربی، قسم ۲، ج ۱، ص ۱۵۳)
- کتابخانه امام یحیی / صنعا (تاریخ التراث العربی، قسم ۲، ج ۱، ص ۱۵۳)

- کتابخانه کوپریلی / استانبول، نسخه کامل (تاریخ الادب العربي ۶ / ۶۵)
 - موزه بریتانیا، نسخه کامل (تاریخ الادب العربي ۶ / ۶۵)
 - کتابخانه پتنه / هند، ش ۲۴۱۰، نسخه کامل (تاریخ الادب العربي ۶ / ۶۵)
 - موزه بریتانیا / لندن، ش ۳۴۵۱۰۰، (تاریخ الادب العربي ۶ / ۶۵)
 - کمبریج / انگلستان، ش ۹۷۳ (تاریخ الادب العربي ۶ / ۶۵)
 - کمبریج / انگلستان، ش ۱۰۱۰ (تاریخ الادب العربي ۶ / ۶۵)
 - پاریس، ش ۵۸۷۴ (تاریخ الادب العربي ۶ / ۶۵)
 - پاریس، ش ۵۸۹۸ (تاریخ الادب العربي ۶ / ۶۵)
 - سن پترزبورگ / روسیه، ش ۱۹۶ (تاریخ الادب العربي ۶ / ۶۵)
 - ایاصوفیا / استانبول (تاریخ الادب العربي ۶ / ۶۵)
 - کتابخانه ینی جامع / استانبول (تاریخ الادب العربي ۶ / ۶۵)
 - کتابخانه بشیر آغا / استانبول، ش ۴۴۵ (تاریخ الادب العربي ۶ / ۶۵)
 - کتابخانه توققابوسرای / استانبول، ش ۲۹۳۸ (تاریخ الادب العربي ۶ / ۶۵)
 - کتابخانه فیض الله / ترکیه، ش ۱۳۸۵ و ۱۳۸۶ (تاریخ الادب العربي ۶ / ۶۵) ۳۸۶
 - کتابخانه بوهار / هند، ش ۲۴۴ (تاریخ الادب العربي ۶ / ۶۵)
 - کتابخانه رامپور / هند، ش ۶۲۵ (تاریخ الادب العربي ۶ / ۶۵)
 - کتابخانه بانکی پور / هند، ش ۶۴۴ (تاریخ الادب العربي ۶ / ۶۵)
- چاپ:
- لیدن، ۱۹۱۲ م
 - قدس، ۱۹۳۶ م - ۱۹۳۸ م
 - قاهره، ۱۹۵۹ م
 - تحقیق: شیخ محمدباقر محمودی؛ بیروت، مؤسسة الاعلمی للمطبوعات، ۱۳۹۴ ق، ۵۵۲ ص.
 - مقدمه و تحقیق: عبدالله عمر البارودی؛ بیروت، دارالکتب العلمیة، ۱۴۰۸ ق، ۵ ج، ۵۲۰ + ۵۳۴ + ۵۷۸ + ۵۸۲ + ۷۱۴ ص.

- الأنساب (عربی)، ناشناخته، نسخه:
- کتابخانه سریزدی / یزد، ش ۱۸۶، ق ۱۰، ۱۶۵ ب (فهرست خطی سریزدی ۱۵۳/۱)
- الأنساب (عربی)، ناشناخته، نسخه:
- کتابخانه شخصی کشفی / اصفهان، ۹۹۲ ق (دلیل المخطوطات ۵۳/۱)
- الأنساب (عربی)، ناشناخته، نسخه:
- کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، ش ۵۱۶۷، ق ۱۱، ۳۲ ب (فهرست خطی دانشگاه تهران ۴۱۳۴/۱۵)
- الأنساب (عربی)، ناشناخته، نسخه:
- کتابخانه ملی ملک / تهران، ش ۳۵۳۲ (فهرست خطی ملک ۴۷۴/۶)
- الأنساب (عربی)، ناشناخته، نسخه:
- کتابخانه مجلس شورای اسلامی / تهران، ش ۱۹۱۸/۱۳، (فهرست خطی مجلس ۶۰۷/۹)
- الأنساب (عربی)، ابوالحسن بن محمد طاهر شریف عاملی فتونی (۱۱۳۸ ق).
- در باز کردن رموز و شرح کتاب حدائق الألباب في معرفة الأنساب. در دو قسم: قسم اول: در پدران امام حسن و امام حسین علیهما السلام، و قسم دوم در فرزندان آنان. علامه شیخ آقابزرگ تهرانی از این کتاب مشجری به نام شجرة السبطین و شرعة الشطین استخراج کرده است. (الذریعة ۱۳ / ۳۱)، نسخه:
- کتابخانه شخصی قاسم بن حسون الدغاری (الذریعة ۲ / ۳۷۱)، دارای تعلیقات خوبی است.
- کتابخانه موسسه آیت الله بروچردی / قم، ش ۵۵۶، ۷۳ ب (فهرست خطی موسسه آیت الله بروچردی ۲ / ۳۴۹)
- کتابخانه شیخ علی کاشف الغطاء / نجف (مرجع فرهنگبان ۱ / ۶۸۶)
- انساب (فارسی)، حسین بن علی کاشفی سبزواری (۹۱۰ ق)، نسخه:
- کتابخانه آستان قدس رضوی / مشهد، ش ۳۵۹۱، ق ۱۱، ۱۸ ب (فهرست خطی رضوی ۷۳/۲۷)

- أنساب (فارسی)، محمد مهدی بن باقر فروغ اصفهانی (ق ۱۳)، نسخه:
- کتابخانه شخصی مرتضوی / مشهد، به خط مولف (مخطوطات مرتضوی: ۳۷)
- أنساب (فارسی)، قاسم بن شمس الدین، نسخه:
- کتابخانه آستان قدس رضوی / مشهد، ش ۳۶۳۲ ض (فهرست الفبایی: ۶۹)
- أنساب (فارسی)، ناشناخته، نسخه:
- کتابخانه مدرسه آیت الله گلپایگانی / قم، ش ۷۸۰۷/۲، ۱۶ ب (فهرست خطی مدرسه آیت الله گلپایگانی ۵۰۵/۱)
- أنساب (فارسی)، ناشناخته، نسخه:
- کتابخانه ملی / تهران، ش ۱۵۷۷۰، (فهرستواره دنا ۱۹۱/۲)
- أنساب (فارسی)، ناشناخته، نسخه:
- کتابخانه ملی / تهران، ش ۱۵۷۷۱، ۳۷۳ ب (فهرستواره دنا ۱۹۱/۲)
- أنساب (فارسی)، ناشناخته، نسخه:
- کتابخانه ملی / تهران، ش ۱۵۷۷۲، ۴۷۱ ب (فهرستواره دنا ۱۹۱/۲)
- أنساب (فارسی)، محمد بن لطف الله رضوی، نسخه:
- کتابخانه آستان قدس رضوی / مشهد، ش ۳۶۳۲ ض (فهرست الفبایی: ۶۹)
- أنساب آل البيت والأئمة (عربی)، سلیمان بن محمد بن عبدالله علوی علمی شفشاونی
- حوادث نسابه (۱۲۳۱ ق)، نسخه:
- مكتبة الرباط / مغرب (مرجع فرهنگیان ۶۸۸/۱)
- أنساب آل أبي طالب عليه السلام (عربی)، سید جعفر بن محمد بن جعفر حسینی
- أعرجی (۱۲۷۴-۱۳۳۲ ق).
- کتابی مشجر و بزرگ در بیان أنساب سادات آل ابی طالب علیه السلام، نسخه:
- کتابخانه شخصی علامه سردار کابلی / کرمانشاه (الذریعة ۳۷۷/۲).
- أنساب آل أبي طالب (سر السلسلة العلوية) (عربی)، ابونصر سهل بن عبد الله بن داود علوی بخاری (۳۵۷ ق).

به نام سر أنساب العلویین هم نامیده شده است. بسیاری از علمای انساب از این کتاب مرجع در علم نسب نقل کرده اند، کتاب در ایام سلطنت الناصر بالله خلیفه عباسی (ت ۶۲۲ ق) و در زمان صدارت و وزارت ناصر بن مهدی به نگارش درآمده است. دکتر عبدالجواد کلیدار این کتاب را شرح کرده که با نام معالم انساب الطالبیین به سال ۱۴۲۲ ق توسط کتابخانه آیت الله مرعشی نجفی به چاپ رسیده است، نسخه:

- دانشکده ادبیات دانشگاه تهران، ش ۲۲/۱، ق ۱۱ (فهرست خطی ادبیات ۳۲/۲)
- مجلس شورای اسلامی / تهران، ش ۱۱۶۹۳/۱، ۷۰ ص، ق ۹ (مختصر نسخه‌های خطی مجلس: ۴۴۷)
- مجلس شورای اسلامی / تهران، ش ۱۱۲۵ ط، ۲۵ ب، ۹۴۰ ق (فهرست خطی مجلس ۵۷۰ / ۲۳)
- کتابخانه مرکز احیاء میراث اسلامی / قم؛ ش ۱۵۸۲/۲، ۴۸ ب (فهرست عکسی مرکز احیاء ۱۷۲ / ۲)
- کتابخانه مرکز احیاء میراث اسلامی / قم، ش ۱۹۴۲، ۱۰۷ ص، ۹۶۷ ق (فهرست عکسی مرکز احیاء ۴۰۴ / ۵).
- کتابخانه مدرسه عالی شهید مطهری (سپهسالار) / تهران، ش ۲۷۰۰/۲، ۴۹ ص (فهرست خطی سپهسالار ۱۰۳/۵)
- کتابخانه ملی ملک / تهران، ش ۳۵۳۴/۱، ۱۳۰۳ ق (فهرست خطی ملک ۴۷۵ / ۶)
- موسسه کاشف الغطاء / نجف اشرف، ش ۶۵، ۹۶۷ ق، ۱۰۷ ص (دلیل مخطوطات موسسه کاشف الغطاء العامة: ۲۲)

چاپ:

- لکناهور، ۱۸۸۴ م، سنگی
- بمبئی، ۱۳۱۸ ق، ۳۵۲ ص
- مقدمه: سید محمدصادق صدر؛ النجف اشرف، مطبعه حیدریه، ۱۳۸۲ ق، ۱۵۲ ص.
- تحقیق: سید مهدی رجایی؛ قم، کتابخانه آیت الله مرعشی نجفی، ۱۴۳۲ ق، وزیری، ۱۵۲ ص.

- انساب الاثمة (عربی)، محمد باقر وحید بهبهانی (۱۲۰۵ ق)، نسخه:
- کتابخانه مدرسه غرب / همدان، ش ۷۹۱۱/۵، ۱۲۴۹ ق (فهرست خطی کتابخانه‌های رشت و همدان: ۱۵۷۸)
- انساب الاثمة (عربی)، محمد شفیع بن عبدالستار، نسخه:
- کتابخانه دانشگاه اصفهان، ش ۲۳۳/۲، ۱۳۴۰ ق (نشریه دانشگاه تهران ۹۳۲/۱۱)
- أنساب الأئمة الزکیة (فارسی)، أمان الله حجازی (ق ۱۳).
- رساله ای تشکیل شده از (۱۲) باب، وهر باب شامل (۲۴) فصل، در زندگینامه یکی از امامان دوازده گانه علیهم السلام، نسخه:
- کتابخانه ملی / تهران، ش ۱۲۸۸/۱ ف، ۴۷ ص، ق ۱۳ (فهرست خطی ملی ۳/۳۴۹)
- انساب الاثمة و السلاطین الامه (فارسی)، علی اکبر بن بابا تبریزی (ق ۱۴)، نسخه:
- کتابخانه آیت الله مرعشی نجفی / قم، ش ۲۳۲۰، به خط مولف، ۲۵۶ ب (فهرست خطی مرعشی ۲۱۹)
- انساب الاشراف (عربی)، احمد بن یحیی بلاذری (۲۷۹ ق).
- کتابی است مهم در علم انساب که در تاریخ و بیان انساب عرب از پیامبر (ص) و اهل بیت (ع) و خلفا و دارای فواید بسیار که در آن اخبار بنی امیه در زمان عبدالملک و ولید آمده است، نسخه:
- کتابخانه مرکز احیاء میراث اسلامی / قم، ش ۱۱۰۷، ق ۸ یا ق ۹، ۴۷۱ ص (فهرست عکسی مرکز احیاء ۳/۳۹۰)
- کتابخانه آیت الله مرعشی نجفی / قم، ش ۶۴۷ عکسی، ۱۱۲۳ ق، ۵۹۸ ب (فهرست عکسی مرعشی ۲/۱۲۸)
- کتابخانه آیت الله مرعشی نجفی / قم، ش ۶۴۸ عکسی، ۱۱۲۳ ق، ۶۲۹ ب (فهرست عکسی مرعشی ۲/۱۲۸)
- کتابخانه مرکز احیاء میراث اسلامی / قم، ش ۱۴۵۷، ۴۷۴ ص، جزء چهارم از نسب بنی عدی بن کعب بن لوی تا پایان کتاب (فهرست عکسی مرکز احیاء ۴/۲۸۳)

- کتابخانه سلطنتی رباط / مصر، ش ۲۵۱۸، ۴۷۴ ص، جزء چهارم از نسب بنی عدی
 بن کعب بن لوی تا پایان کتاب (فهرست عکسی مرکز احیاء ۲۸۳/۴)
- عاشر افندی / استانبول، ش ۵۹۷ و ۵۹۸ (تاریخ الادب العربی ۴۴/۳)
- پاریس، ش ۶۰۶۸، الجزء الاول (تاریخ الادب العربی ۴۴/۳)
- قاهره (تاریخ الادب العربی ۴۴/۳)
- رئیس الکتاب / سلیمانیه استانبول، ش ۵۹۷ و ۵۹۸ (فهرست عکسی مرعشی ۱۲۸/۲ - ۱۲۹)
- دارالکتب الظاهریه / دمشق، ق ۸ یا ۹، (فهرست عکسی مرکز احیاء ۲۸۳/۴)
- کتابخانه امیرالمومنین / نجف اشرف، ش ۲۱ / ۱ / ۱۲ (فهرستواره کتابخانه امیرالمومنین نجف اشرف: ۴۸۱)
- کتابخانه امیرالمومنین / نجف اشرف، ش ۲۱ / ۱ / ۱۱ (فهرستواره کتابخانه امیرالمومنین نجف اشرف: ۴۸۱)
- چاپ:
- آلمان، ۱۸۸۳ م
- اورشلیم، مطبعه جامعه اليهود، ۱۹۳۶-۱۹۳۸ م، سری، ۵۵۰ ص
- اورشلیم، مطبعه جامعه اليهود، ۱۹۴۰ م، ۲۲۰ ص
- تحقیق: محمد حمید الله؛ قاهره، دارالمعارف، ۱۹۵۹ م.
- انساب افغانان (فارسی)، همت خان بن رحمت الله.
- رساله کوتاهی در باره نسب افغانها، نسخه:
- کتابخانه آستان قدس رضوی / مشهد، ش ۳۴۷۷۴، ۱۲۲۱ ق، ۲۸ ب (فهرست خطی اهدایی آیت الله خامنه ای ۸ / ۱۶۰)
- انساب اکراد، ناشناخته، نسخه:
- کتابخانه مرکز فرهنگی خراسان / تهران، ش ۱۰۴ عکسی (فنخا ۵ / ۲۰)
- انساب امامزاده ها (فارسی)، ناشناخته، نسخه:

- کتابخانه عمومی اصفهان (فرهنگ سابق)، ش ۳۳۰۷، ق ۱۱، ص ۲۳۴ (فهرست خطی کتابخانه عمومی اصفهان ۱۱/۱)

انساب اولاد امیرالمومنین (ع) (فارسی)، ناشناخته.

هر یک از فرزندان امیرالمومنین (ع) در یک باب آمده است و از حسن شروع و به عقیل تمام می شود، نسخه:

- کتابخانه ملی ملک / تهران، ش ۳۵۳۲/۷ (فهرست خطی ملک ۴۷۵/۶)

انساب پیامبر اکرم (ص) و ائمه معصومین (ع) (فارسی)، عبدالحسین جعفری تبار، نسخه:

- کتابخانه آیت الله مرعشی نجفی / قم، ش ۱۰۰۶۲/۶ ق ۱۳ (مجله میراث شهاب، س ۸، ش ۲، ص ۱۵)

انساب تراکمه کوکلان (فارسی)، ناشناخته.

معرفی مختصر چهار تیره ترکمانان کوکلان می باشد که برخی آنان از اولاد محمد حنفیه می باشند، نسخه:

- کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، ش ۳ / ۱۰۸۴۹، ق ۱۴ (فهرست خطی دانشگاه تهران ۲۰ / ۴۱۶)

انساب السادات (عربی)، ناشناخته، نسخه:

- کتابخانه ملی / تهران، ش ۴۳، ق ۱۱، ۱۷۵ ب (فهرست خطی کتابخانه ملی ۴۳ / ۷)

انساب السادات (عربی)، محمد بن علی دیباج (ق ۸)، نسخه:

- کتابخانه دانشگاه تهران، ش ۱۶۶۳، ق ۱۱، ۱۶ ب (فهرست خطی دانشگاه تهران ۱۵۶۰/۱۰)

انساب سادات (فارسی)، ناشناخته.

در انساب گروهی از سادات با تعیین مدفن آنان، مخصوصاً سادات گیلان و مازندران، با اشاره به بعضی احوالات حضرات معصومین (ع)، و ذکر ذکر انساب بعضی از بزرگان شیعیان صدر اسلام، نسخه:

- کتابخانه اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی / کاشان، ش ۷۵، ق ۱۱، ۱۴۶ ب (فهرست کتابخانه فرهنگ و ارشاد اسلامی کاشان: ۷۸)
- انساب سبطی النبی (فارسی)، محمد بن لطف الله رضوی تقوی مبرقی (ق ۹).
 وی این رساله را برای مرشدالدین سید میرزا از فرزندان حاکمان بر مازندران در قرن ۹ هجری نگاشته است، نسخه:
- کتابخانه آستان قدس رضوی / مشهد، ۱۷ ب (مرجع فرهنگبان ۶۷۷/۱)
- انساب الطالبین (عربی)، حسین بن عبدالله حسینی سمرقندی (۱۰۴۳ ق)، شامل نسب پیامبر (ص) و سپس امیرالمومنین (ع) و اولاد و فروع آنها. مصحح در مقدمه به معرفی مولف و تالیف و نسخه های خطی موجود آن پرداخته و دارای تعلیقات و حواشی مفیدی بر کتاب می باشد، چاپ:
- دراسة وتحقیق: عبدالکریم ابراهیم دوحان الجنابی؛ قاهره، مكتبة الثقافة الدينية، ۱۴۲۶ ق، ۱۹۲ ص.
- أنساب العرب (عربی)، أحمد خان وکیل الرعایا سرتیپ کبابی بوشهری (۱۳۱۵ ق)، نسخه:
- کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، ش ۹۳۸۷/۱، ۷۶ ب، ۱۳۱۵ ق، به خط مولف (فهرست خطی دانشگاه تهران ۳۵۸/۱۷)
- الإنساب في أنساب العلویین (عربی)، سید ضیاءالدین طبرسی (ق ۱۲)، نسخه:
- کتابخانه آیت الله مرعشی نجفی / قم، ناقص است تا اواسط بنی الحسن (مرجع فرهنگبان ۶۷۹/۱)
- انساب قریش (عربی)، محمد بن ابی جعفر محمد بن علی خزاز بن حسن.
 در این رساله اسماء قبائل اولیه قریش و اصول و فروع آن به تفصیل بیان شده و در آن به اشعار عرب نیز تمسک شده است، نسخه:
- کتابخانه مرکز احیاء میراث اسلامی / قم، ش ۳۴۱/۳، ۱۰۵۶ ق، ۱۳ ب (فهرست عکسی مرکز احیاء ۴۰۱/۱)

- کتابخانه ای در یمن، ۱۰۵۶ ق، ۱۳ ب (فهرست عکسی مرکز احیاء ۴۰۱/۱)
الأنساب المتفقه فی الخط المتماثلة فی النقط والضبط (عربی)، محمد بن طاهر
معروف به "ابن قیسرانی" (۵۰۷ ق).

رساله ای است در کیفیت ضبط اسماء انساب و بیان خطا و خللی که در ضبط اسماء رخ
داده است، به ترتیب حروف معجم، به همراه این رساله "زیادات" محمد بن ابی بکر اصفهانی
براین کتاب آمده است، چاپ:

- تصحیح: دکتر پی.دی. جونگ؛ لیدن (هلند)، ۱۸۶۵ م، ۲۵۰ ص.
انساب مشجر = المشجر المبارک (عربی)، ناشناخته.

در ده طبقه سپس پنج فصل. مشجرات نسبی جمعی از ذراری طاهره و جمله ای از بنی
هاشم (خلفای فاطمی و عباسی) و جماعتی از قریش و گروهی از مهاجرین و انصار و برخی
از عدنانیان، نسخه:

- کتابخانه آستان قدس رضوی / مشهد، ش ۳۶۲۴، ۱۶۳ ب (فهرست خطی آستان قدس
۵۸۷ / ۶)

- کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، ش ۳۹۹۶ ف (فهرست میکروفیلم های دانشگاه تهران
۲۹۱/۲)

الأنساب المشجرة (عربی)، حسن بن احمد حسینی (زنده ۸۸۷ ق)، نسخه:

- کتابخانه مکه مکرمه (مرجع فرهنگیان ۶۷۶/۱)

- دارالکتب / قاهره، ش ۵۹۲ (مرجع فرهنگیان ۶۷۶/۱)

انساب النواصب = انساب المنافقین و الناصبین (فارسی)، علی بن داود خادم
استرآبادی (ق ۱۱)، نسخه ها (این کتاب ۶۲ نسخه دارد که به برخی از آنها اشاره می شود):
- کتابخانه مدرسه غرب / همدان، ش ۱۶۸۳ (فهرست خطی کتابخانه های رشت و
همدان: ۱۲۴۳)

- کتابخانه مجلس شورای اسلامی / تهران، ش ۲۰۵۲، ۱۰۷۴ ق، ۲۸۶ ب (فهرست
مختصر نسخه های خطی مجلس ۵۰ / ۶)

- کتابخانه شخصی میرحسینا قزوینی، قزوین، ش ۸۸، ۱۰۹۹ ق (نشریه دانشگاه تهران ۳۳۷/۶)
- کتابخانه آیت الله گلپایگانی / قم، ش ۶۲۹۸، ق ۱۲، ۶۷ ب (فهرست خطی کتابخانه آیت الله گلپایگانی ۵۰۶/۱)
- کتابخانه مرکز احیاء میراث اسلامی / قم، ش ۴۴۵۰، ق ۱۲، ۱۶۷ ب (فهرستواره دنا ۱۹۳/۱۱)
- کتابخانه مدرسه رضویه / قم، ش ۶۵، ق ۱۲، ۳۱ ب (چند نسخه خطی: ۵)
- کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، ش ۳۴۴۱، ق ۱۲، ۲۲۲ ب (فهرست خطی دانشگاه تهران ۲۴۵۱/۱۱)
- کتابخانه آستان قدس رضوی / مشهد، ش ۳۹۰، ق ۱۱ و ۱۲ (فهرست هزار و پانصد نسخه اهدایی به کتابخانه آستان قدس رضوی: ۵۷)
- کتابخانه آیت الله مرعشی نجفی / قم، ش ۱۰۲۳۳، ۱۱۲۲ ق، ۴۴۸ ب ب (فهرست خطی مرعشی ۱۹۸/۲۶)
- کتابخانه مجلس شورای اسلامی / تهران، ش ۱۶۴۹۲ (فهرستواره دنا ۱۹۳/۲)
- کتابخانه آیت الله مرعشی نجفی / قم، ش ۹۰۸۵، ۱۱۴۹ ق، ۲۰۴ ب (فهرست خطی مرعشی ۲۳۸/۲۳)
- الأنساب و کیفیاته (فارسی)، ناشناخته، نسخه:
- کتابخانه شخصی دکتر اصغر مهدوی، تهران، ش ۲۸۲/۱۵، ۱۳۰۹ ق (نشریه دانشگاه تهران ۱۰۶/۲)
- الأنساب والرجال = کتاب الأنساب (عربی)، ناشناخته.
- انساب و اعقاب قریش و سپس رسول خدا (ص) و امیرالمومنین (ع) را بررسی کرده و آنگاه تمامی ائمه را ذکر کرده و در ادامه هریک اولاد و اولاد اولاد آنان را آورده و کتاب مفصلی در این موضوع تشکیل داده است، نسخه:
- کتابخانه دائرة المعارف بزرگ اسلامی / تهران، ش ۱۶۱۳ عکسی، ۸۹۹ ق، ۳۶۱ ص (فهرست عکسی دائرة المعارف بزرگ اسلامی ۴۰/۱)

- کتابخانه ملی ملک / تهران، ش ۵۸۰۴، ۹۳۰ ق، ۱۰۰ ب (فهرست خطی ملک ۵۰/۱)
 - کتابخانه مرکز احیاء میراث اسلامی / قم، ش ۹۷۱، ۹۳۰ ق، ۲۰۱ ص (فهرست عکسی
 مرکز احیاء ۲۱۵/۳)

- کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، ش ۴۳۰۷، ۹۳۰ ق (فهرست میکروفیلم های
 دانشگاه تهران ۴۴/۲)
 الأنساب = کتاب الأنساب (عربی)، ناشناخته.

در مقدمه در برتری عرب بر دیگران و برتری قریش بر دیگر قبائل عرب سخن گفته و سپس
 به زنجیره خاندان پیامبر (ص) پرداخته است، با سرفصل هایی به اسم "باب". کتاب به تاریخ
 ۸۹۹ ق نگاشته شده است، نسخه:

- کتابخانه شخصی زین العابدین ابراهیمی / تهران، ش ۱۶۳۱ عکسی، ۸۹۹ ق، ۳۶۱ ص
 (فهرست نسخه های عکسی دایرة المعارف بزرگ اسلامی ۴۰/۱)

الانوار الحسنية (عربی)، احمد بن عبدالعزيز العلوی (۱۱۰۲ ق)، چاپ:
 - رباط، لجنة احیاء التراث

الإیناس بعلم الأنساب (عربی)، حسین بن علی "ابن مغربی" (۴۱۸ ق)

در بیان اسمایی که تشخیص صحیح آنها مشکل است، لکن راهی جهت درک درست آن
 وجود دارد و همچنین توضیحاتی درباره اشخاصی که از نظراسم و اسم پدر با یکدیگر اتفاق
 دارند، اما هر کدام به قبیله ای منتسب می باشند و توضیحاتی نیز در باره اسماء مفردة و غیر آن
 به ترتیب حروف معجم، نسخه :

- کتابخانه آیت الله مرعشی نجفی / قم، ش ۵۶۱ عکسی، احتمالاً ۵، ۱۰۱ ب (فهرست
 عکسی مرعشی ۵۴/۲)

- کتابخانه مرکز احیاء میراث اسلامی / قم، ش ۱۱۱۷، ۲۰۵ ص (فهرست عکسی مرکز
 احیاء ۳۹۹/۳)

- کتابخانه عمومی امام حکیم / نجف اشرف، ش ۵۵۷ عکسی، ۳۱۵ ب، از روی نسخه
 تیموریه ش ۲۲۵۷ (فهرس المخطوطات المصورة فی مكتبة الامام الحکیم العامة ۲۷۸/۲)

- موزه بریتانیا / لندن، ش OR ۳۶۲۰، (فهرست عکسی مرعشی ۵۴/۲)
- کتابخانه تیموریه / استانبول، ش ۲۲۵۷ (فهرس المخطوطات المصورة فی مكتبة الامام الحکیم العامة ۲/۲۷۸)
- چاپ:
- تحقیق: لجنة التحقيق؛ قاهره، مكتبة الثقافة الدينية، ۱۴۲۰ ق، ۱۷۶ ص.
- بحر الأنساب (فارسی)، ناشناخته، نسخه:
- دانشگاه اصفهان، ش ۲۳۳/۱، ۱۲۴۰ ق (نشریه دانشگاه تهران ۹۳۱/۱۱)
- بحر الأنساب (فارسی)، ناشناخته، نسخه:
- مجلس شورای اسلامی / تهران، ش ۹۴۹۲/۳، ۱۲ ق، (فهرست مختصر نسخه های مجلس: ۱۰۳)
- بحر الأنساب (فارسی)، ناشناخته، نسخه:
- کتابخانه نوربخش / تهران ش ۷۱۷، ۱۲۹۱ ق، ۹۲ ب (نشریه دانشگاه تهران ۹۱/۱۳)
- بحر الأنساب (فارسی)، ناشناخته، نسخه:
- کتابخانه آیت الله مرعشی نجفی / قم، ش ۱۰۴۱، ۱۲۹۴ ق (مجله میراث شهاب، س ۸، ش ۴، ص ۶۵)
- بحر الأنساب (فارسی)، عبدالمحمد حسنی (ق ۱۳ ق).
- در انساب ائمه معصومین (ع) و فرزندان شان. در این کتاب مبالغات و اکاذیبی دیده میشود و به ابی مخنف لوط بن یحیی نسبت داده شده است. کتاب به سال ۱۲۳۶ ق نوشته شده است، نسخه:
- کتابخانه آیت الله مرعشی نجفی / قم، ۱۷۹ ب (مرجع فرهنگبان ۶۸۹/۱)
- بحر الأنساب (فارسی)، ناشناخته، نسخه:
- کتابخانه شخصی افشین عاطفی / کاشان، ش ۷۹/۲، ۱۳۴۲ ق (فهرست کتابخانه شخصی افشین عاطفی: ۶۷)
- بحر الأنساب (فارسی)، ناشناخته، نسخه:

- کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، ۴۷۰۰ ف (فهرست میکروفیلم های دانشگاه تهران
(۸۹/۳)

بحر الأنساب (فارسی)، لوط بن یحیی ابومخنف (ق ۷)، نسخه:
- کتابخانه شخصی ابراهیم دهگان / اراک، ش ۳۰۶، ۱۲۳۹ ق، ۸۷ ب (فهرست کتابخانه
شخصی ابراهیم دهگان ۴۰۱/۲)

بحر الأنساب (فارسی)، محمد جعفر بن حسین مکی (ق ۱۰)، نسخه:
- کتابخانه آستان قدس رضوی / مشهد، ش ۱۰۱۹ ۲۲۰۸۷ ق، ۶۸ ب (فهرست خطی
آستان قدس ۸۴ / ۲۷)

- کتابخانه آیت الله مرعشی نجفی / قم، ش ۹۳۴، ۷۳ ب (فهرست خطی مرعشی ۳ /
(۱۱۸)

بحر الأنساب (فارسی)، محمد مهدی خوانساری.
برخی این کتاب را به امام صادق (ع) منسوب می دارند. در این کتاب اولاد همه ائمه (ع)
به همراه حکایات و قصص آنان آمده است، چاپ:
- ایران، ۱۲۹۷ ق، ۱۲۲ ص

بحر الأنساب (عربی)، خواجه میر بن عمادالدین بن محمد حسینی مروی، نسخه:
- کتابخانه جمعیت نشر فرهنگ / رشت، ش ۸۵ ب، ۲۹۳ ص (فهرست خطی رشت
وهمدان: ۱۰۹۴)

بحر الأنساب (عربی)، سید ابراهیم بن حرب بن محمد زهراوی فوعی (ق ۱۱).
مؤلف مشجره اولاد امیرالمومنین علی (ع) را با توضیحاتی تاریخی در اطراف آن در این
مجموعه مفصل گردآورده است. با مقدمه ای در علم نسب و دارای چند فصل و خاتمه ای در
اصطلاحات علم نسب، نسخه:

- کتابخانه مرکز احیاء میراث اسلامی / قم، ش ۱ / ۳۴۱، ۱۰۵۵ - ۱۰۵۶ ق، ۱۸۹ ب
(فهرست عکسی مرکز احیاء ۴۰۰ / ۱)

- کتابخانه ای در یمن، ۱۰۵۵ - ۱۰۵۶ ق، ۱۸۹ ب (فهرست عکسی مرکز احیاء ۱ /
(۴۰۰)

بحر الأنساب (عربی)، اسماعیل بن حسن حسنی (ق ۷)، نسخه:

- کتابخانه آیت الله مرعشی نجفی / قم، ۱۳۹۶ عکسی، ۱۵۵ ص (مجله میراث شهاب، ص ۱۲، ش ۴۳، ص ۱۷۴)

بحر الأنساب (عربی)، مراد بن احمد النقیب، نسخه:

- کتابخانه امیرالمومنین / نجف اشرف، ش ۲۱ / ۱ / ۲۱ (فهرستواره خطی کتابخانه امیرالمومنین: ۴۸۱)

بحر الأنساب (عربی)، رکن الدین سید حسن حسینی موصلی.

مؤلف سلسله انساب علوی ها و بعضی از تراجم و انساب را به شکل تشجیر آورده است. مرحوم آیت الله مرعشی نجفی براین کتاب مقدمه ای نوشته است، نسخه: - موسسه کاشف الغطاء / نجف اشرف، ش ۴۷۴، ۱۹۱ ص (دلیل مخطوطات موسسه کاشف الغطاء العامة: ۵۷)

- کتابخانه امیرالمومنین / نجف اشرف، ش ۲۱ / ۱ / ۲۲ (فهرستواره خطی کتابخانه امیرالمومنین: ۴۸۱)

- کتابخانه امیرالمومنین / نجف اشرف، ش ۲۱ / ۱ / ۲۳ (فهرستواره خطی کتابخانه امیرالمومنین: ۴۸۱)

چاپ:

- به اهتمام سید محمود حسینی مرعشی؛ تهران، چاپ اسلامی، ۱۳۵۸ ش، ۱۸۰ ص، (افست از روی نسخه خطی).

بحر الأنساب = شجره انساب مبارک شاهی (فارسی)، محمد بن منصور فخر مدیر (ق ۷)، نسخه:

- کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، ش ۴۳۴/۱ (فهرست میکروفیلم های دانشگاه تهران ۱۴۲/۱)

- کتابخانه شخصی مینوی / تهران، ش ۱۰۴ بخش ۲، ۱۳۰ ب (فهرستواره مینوی: ۱۰۵)

- پژوهشگاه موسسه مطالعات و تحقیقات فرهنگی / تهران، ش ف ۳ (فهرستواره مینوی: ۱۶۲)

بحرالأنساب (عربی)، ناشناخته، نسخه:

- کتابخانه آستان قدس رضوی / مشهد، ش ۷۴۶۴، ۱۶۹ ب (فهرست خطی آستان قدس
(۵۸۹/۶)

- کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، ش ۹۳۰، ف، ۱۶۹ ب (فهرست میکروفیلم های
دانشگاه تهران ۲۸۹/۱)

بحرالأنساب (عربی)، ناشناخته، نسخه:

- کتابخانه مرکز مطالعات و تحقیقات اسلامی / قم، ش ۱۰۵۴ عکسی، ۱۶۸ ب (فهرست
خطی مرکز مطالعات ۳۰۳/۲)

بحر الأنساب في نسب بني هاشم (عربی)، ابن عنبه، سید احمد بن علی بن حسین
حسنی (ح ۷۴۸-۸۲۸).

دارای مقدمه و (۵) فصل، نسخه:

- کتابخانه خدیویه / قاهره، ۲۷۶ ص، به خط سید مرتضی زبیدی مولف تاج العروس
(میراث اسلامی ایران ۱۶/۸)

- کتابخانه عمومی امام حکیم / نجف اشرف، ش ۵۸۳ عکسی، ۱۱۸۶ ق، ۱۳۶ ب، از
روی نسخه خدیویه (فهرس المخطوطات المصورة فی مكتبة الامام الحکیم العامة ۲۹۷/۲)
بحرالأنساب المسمى بالمشجر الکشاف لتحقيق اصول السادة الاشراف (عربی)،
سید محمد بن احمد حسینی نجفی (ق ۹ و ۱۰).

در طبقات و سلسله های اهل بیت پیامبر (ص) و ذریه آنان به شکل مشجر، نسخه:

- مدینه منوره (مرجع فرهنگیان ۶۸۰/۱)

چاپ ها:

- ناشر و تحقیق: الشریف انس الکتبی الحسنی؛ مدینه منوره، دارالمجتبی، ۱۴۱۹ ق،
۳۳۲ ص، (افست از نسخه مدینه)

- تصحیح: السید حسین محمد الرفاعی؛ قاهره، ۱۳۵۶ ق، ۲۶۴ ص.

- تصحیح: عارف احمد عبدالغنی و عبدالله بن حسین الساده؛ دمشق و قطر، دار کنان،
۱۴۱۲ ق.

- البحر الزائر من ذرية الامام محمد الباقر (ع) (عربی)، کاظم سید مهدی سید صالح حسینی، نسخه:
- کتابخانه امیرالمومنین / نجف اشرف، ش ۲۱ / ۱ / ۸۴ (فهرستواره خطی کتابخانه امیرالمومنین: ۴۸۲)
- بحر الزاخر في انساب آل النبي ذوي المفاخر (عربی)، حسن بن حسین ادیسی بیلاوی (ق ۱۳).
- این کتاب درانساب سادات مصر و خاندانها و فروع آنها آنان است. دارای یک مقدمه و مقصد و خاتمه و چند فصل. آن را به دستور نقیب سادات مصر و شیخ الازهر سید علی بن محمد بیلاوی حسینی ادیسی (۱۳۲۳ق) نگاشته است. نسخه:
- کتابخانه آیت الله مرعشی نجفی / قم (مرجع فرهنگیان ۶۸۸/۱)
- بدایع الأنساب في مدفن الاطياب (فارسی)، مهدی بن مصطفی لاهوتی تفرشی "بدایع نگار" (۱۲۷۹ - ۱۳۶۰ق)، چاپ:
- تهران، ۱۳۱۹ق، ۶۴ص.
- تحقیق: میر هاشم محدث؛ تهران، کتابخانه، موزه و مرکز اسناد مجلس شورای اسلامی، ۱۳۸۸ش، ضمن "میراث بهارستان"، ج ۲، ص ۴۲۱-۴۸۲.
- بغية الطالب في انساب آل ابي طالب (عربی)، محمد بن حیدر موسوی عاملی (زنده ۱۱۶۴ق)، نسخه:
- کتابخانه آل المرتضی / بعلبک (الذریعه ۱۳۳/۳)
- بغية الطالب في اولاد علي بن ابي طالب (عربی)، محمد بن طاهر بن بحر رضوی نقوی یمانی (۱۰۸۹ق)، نسخه:
- کتابخانه آیت الله مرعشی نجفی / قم (مرجع فرهنگیان ۶۸۲/۱)
- بغية الطالب في معرفة الأنساب (عربی)، ناشناس.
- کتابی درانساب سادات یمن، نسخه:
- کتابخانه آیت الله مرعشی نجفی / قم، ش ۳ / ۱۲۳۹ عکسی (فهرست عکسی مرعشی ۵۳۸/۳)

- بغية المرید وانیس الفرید (عربی)، عامر بن محمد یمانی (۱۱۳۵ ق)
 در باره انساب ذریه سید علی بن محمد املحی بن علی رشید (۹۷۷ ق) نگاشته شده و
 حوادث تا سال ۱۱۳۰ ق را آورده است، نسخه:
- کتابخانه آیت الله مرعشی نجفی / قم، ش ۶۴۴ عکسی، ۱۲۹۰ ق، ۱۸۶ ب (فهرست
 عکسی مرعشی ۲ / ۱۲۴)
- کتابخانه موزه بریتانیا، ش ۳۷۱۹. Or، ۱۲۹۰ ق، ۱۸۶ ب (فهرست عکسی مرعشی ۲
 / ۱۲۴)
- کتابخانه آیت الله مرعشی نجفی / قم، ش ۱۸۶۴ عکسی، ۱۳۴۴ ق، ۵۳۲ ص (فهرست
 عکسی مرعشی ۵ / ۲۸۴)
- یکی از کتابخانه های یمن، ۱۳۴۴ ق ۵۳۲ ص (فهرست عکسی مرعشی ۵ / ۲۸۴)
- کتابخانه آیت الله مرعشی نجفی / قم، ش ۷۷۴ عکسی، ۱۳۹۵ ق، ۳۲۴ ص (فهرست
 عکسی مرعشی ۲ / ۱۲۴)
- البلد الأمين في أنساب العترة الأكرمين (عربی)، سید جعفر بن محمد بن جعفر
 حسینی أعرجی (۱۲۷۴-۱۳۳۲ هـ).
- مرتب برحروف بر اساس نام و نام پدران، نسخه:
- کتابخانه شخصی عبد الجلیل بن أبی الورد / کاظمین (الذریعة ۲۶ / ۱۰۷).
- بیان الادعیاء (عربی)، عبد الله بن محمد حسینی "ابن کتيله" (ق ۸)، نسخه:
- کتابخانه بریتانیا، ش ۱۴۰۶. Or (جشن نامه استاد اشکوری، ص ۹۵۹)
- کتابخانه مدرسه عالی شهید مطهری (سپهسالار)، ش ۲۷۰۰، ۱۳ ص (جشن نامه استاد
 اشکوری، ص ۹۵۹)
- چاپ:
- تحقیق: کازوئو موریموتو ژاپنی؛ تهران، نشر علم و خانه کتاب و قم، کتابخانه تخصصی
 تاریخ اسلام و ایران، ۱۳۹۲ ش، ضمن جشن نامه استاد اشکوری، ص ۹۵۹ - ۱۰۰۴.

بیان الأنساب (عربی)، سید جعفر بن محمد بن جعفر حسینی أعرجی (۱۳۳۲ ق)،

نسخه:

- کتابخانه مزار عبد القادر گیلانی / بغداد، ش ۳۶۲۱ ج، (نشریه دانشگاه تهران ۵۲۴/۷)

- کتابخانه معهد المخطوطات العربية / القاهرة (دائرة المعارف بزرگ اسلامی ۳۴۵/۴).

البيوتات العلوية (عربی)، ناشناخته، نسخه:

- موسسه آیت الله بروجردی، ش ۳/ ۵۸۱، ۱۳۵۲ ق، ۹۶ ب (فهرست خطی موسسه

آیت الله بروجردی ۳۶۴/۲)

پژوهشی در امامزاده سهل بن علی (فارسی)، حجت الله عباسی (معاصر)

زندگی امامزاده سهل بن علی که در استان مرکزی قرار دارد. به همراه کرامات و اوضاع

اقتصادی آن سامان. سال تألیف ۱۴۱۵ ق می باشد، نسخه:

- کتابخانه آیت الله مرعشی نجفی / قم، ش ۱۲۸۴ عکسی، ۴۶ ب (فهرست عکسی

مرعشی ۶۳۸/۳)

تاریخ الاسرة المشعشعية = الرحلة المکیة (عربی)، علی خان بن عبدالله موسوی

مشعشعی (ق ۱۲)، نسخه:

- کتابخانه مدرسه عالی شهید مطهری (سپهسالار) / تهران، ش ۱۵۱۳

- کتابخانه آیت الله مرعشی نجفی / قم (مرجع فرهنگیان ۶۸۶/۱) از روی نسخه

سپهسالار

تاریخ خاندان مرعشی (مشجر سادات مرعشی) (فارسی)، ناشناخته، نسخه:

- کتابخانه وزیری / یزد، ش ۱/ ۱۷۱، ۱ص (فهرست خطی وزیری ۵۴۷/۲)

تاریخ الاشراف والامراء مكة المعظمة (عربی)، عبدالله بن عبدالشکور هندی مکی

(۱۲۵۷ ق)، نسخه:

- مكتبة مكة المكرمة (مرجع فرهنگیان ۶۸۹/۱)

تاریخ و انساب مشجر (عربی)، ناشناخته.

شجره نسب و تاریخ ائمه اطهار است که از امام زمان (ع) آغاز و به عدنان نیای پیامبر (ص) ختم گردیده است، نسخه:

- کتابخانه مجلس شورای اسلامی / تهران، ش ۲ / ۵۹۵۳، ق ۱۳، ۴۳ ب (فهرست خطی مجلس ۱۷ / ۳۳۸)

التبيين في انساب القرشيين (عربی)، عبدالله بن احمد «ابن قدامه» (۶۲۰ ق)
در ذکر نسب پیامبر اکرم (ص) واقارب ایشان و بعضی از صحابه از منسوبین به ایشان و اولاد آنان و بیان مقداری از شرح حال و فضائل آنان، نسخه:

- کتابخانه آیت الله مرعشی نجفی / قم، ش ۷۲۹ عکسی، ۶۳۰ ق، ۱۲۴ ب (فهرست عکسی مرعشی ۲ / ۲۱۳)

- کتابخانه آیت الله مرعشی نجفی / قم، ش ۵۲ و ۵۳ عکسی، احتمالاً ق ۸ (فهرست عکسی مرعشی ۱ / ۵۵ و ۵۶)

- کتابخانه آیت الله مرعشی نجفی / قم، ش ۳ / ۵۵۰ عکسی، ۱۰۹۳ ق، ۶۳ ص (فهرست عکسی مرعشی ۴ / ۴۷۵)

- کتابخانه ملت / ترکیه، ش ۲۴۱۳، ۱۰۹۳ ق، و ۱۲۹۷ ق، ۶۳ ب (فهرست عکسی مرعشی ۴ / ۴۷۵)

- رئیس الکتاب / سلیمانیه استانبول، ش ۵۹۳، قسمت اول و دوم (فهرست عکسی مرعشی ۱ / ۵۵)

- چسترییتی / دوبلین ایرلند، ش ۳۹۷۴ (فهرست عکسی مرعشی ۲ / ۲۱۳)

- کتابخانه امیرالمومنین / نجف اشرف، ش ۲۱ / ۲ / ۵۲ (فهرستواره خطی کتابخانه امیرالمومنین: ۴۸۱)

- کتابخانه امیرالمومنین / نجف اشرف، ش ۲۱ / ۲ / ۵۲ (فهرستواره خطی کتابخانه امیرالمومنین: ۴۸۱)

چاپ:

- تحقیق: محمد نایف الدیلمی؛ بیروت، عالم الکتب، ۱۴۰۸ ق، ۶۷۱ ص.

تحفة الاخوان ببعض مناقب شرفاء وزان (عربی)، حمدون بن حمدون حسنی طاهری
جوطی (۱۱۹۳ ق)، چاپ:

- فاس مغرب، ۱۳۲۴ ق، سنگی.

تحفة الازهار وزلال الانهار في نسب أبناء الأئمة الأطهار (عربی)، سیّد ضامن بن
شدقم بن علی حسینی مدنی (زنده ۱۰۹۰ ق).

در حسب و نسب فرزندان ائمه اطهار (ع). کتاب از دوجزء تشکیل شده است. اول در
نسب فرزندان امام حسن مجتبی (ع) و دوم در نسب فرزندان امام حسین (ع). این کتاب به
تاریخ ۱۰۸۲ ق به نگارش درآمده و از مفصلترین کتابها در انساب علوی ها و از منابع مهم
علم انساب محسوب می شود. استاد کامل سلمان جبوری همه کتاب را بصورت مشجر
درآورده و به نام الروض المطار في تشجير تحفة الازهار به همراه اصل کتاب به چاپ رسانده
است، نسخه:

- کتابخانه شخصی طبسی حائری / قم، ش ۱۱۱/۱ (نسخه پژوهی ۱/۱۱۵)

- کتابخانه عبد القادر جیلانی / بغداد، ش ۶۵۷، ۱۰۷۴ ق (نشریه دانشگاه تهران ۷ /

۵۲۵)

- کتابخانه موسسه کاشف الغطاء / نجف اشرف، ش ۱۰۸، ۳۷۴ ص، (دلیل مخطوطات
موسسه کاشف الغطاء العامة، ص ۲۶)

- کتابخانه شخصی محمد رضا جعفری / نجف (أعیان الشیعة ۷ / ۳۹۲).

- کتابخانه آیت الله مرعشی نجفی / قم، ش ۱۹۸ عکسی، ۱۰۸۸ ق، ۱۵۰ ب، ج ۲
(فهرست عکسی مرعشی ۱۰۹/۱)

- کتابخانه آیت الله مرعشی نجفی / قم، ش ۱۰۹ عکسی، ۱۴۹ ب (فهرست عکسی
مرعشی ۱۰۹/۱)

- کتابخانه آیت الله مرعشی نجفی / قم، ش ۱۱۰ عکسی، ۱۲۰ ب، آخرش ناقص است
(فهرست عکسی مرعشی ۱۰۹/۱)

- کتابخانه آیت الله مرعشی نجفی / قم، ش ۲۵۵ عکسی، ۱۰۸۸ ق، ۱۲۱ ب، اولش
ناقص است (فهرست عکسی مرعشی ۲۳۳/۱)

- کتابخانه آیت الله مرعشی نجفی / قم، ش ۲۵۶ عکسی، ۱۰۹ ب (فهرست عکسی مرعشی ۲۳۳/۱)
- کتابخانه آیت الله مرعشی نجفی / قم، ش ۲۵۷ عکسی، ۱۱۹ ب (فهرست عکسی مرعشی ۲۳۴/۱)
- کتابخانه آیت الله مرعشی نجفی / قم، ش ۲۵۸ عکسی، ۱۱۱ ب (فهرست عکسی مرعشی ۲۳۴/۱)
- کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، ش ۹۹۲، ۱۰۸۸ ق، ۸۴۸ ب (فهرست خطی دانشگاه تهران ۵۳۰/۲)
- مدرسه عالی شهید مطهری (سپهسالار) / تهران، ش ۱۶۳۴، ج ۲ (فهرست خطی سپهسالار ۳۵۵/۳)
- کتابخانه عمومی امام حکیم / نجف اشرف، ش ۵۹۰ عکسی، ۱۳۴۶ ق، ۱۵۶ ب (فهرس المخطوطات المصورة فی مكتبة الامام الحکیم العامة ۳۰۳/۲)
- چاپ:
- تحقیق: کامل سلمان الجبوری؛ تهران، میراث مکتوب، ۱۳۷۸ ش، وزیری، ۵۷۱ + ۵۵۷ + ۵۱۳ + ۴۹۰ ص، ۴ ج.
- ریاض، ۱۴۲۶ ق، ۸۰۴ ص، رحلی
- تحفة الأنساب (عربی)، محمد بن اسعد حسینی جوانی مصری (۵۸۸ ق)، نسخه:
- کتابخانه ازهریه / قاهره، (مرجع فرهنگبان ۶۷۳/۱)
- التحفة الجلالیة فی أنساب الطالبیة (فارسی). سید أحمد بن علی حسنی «ابن عنبة» (ح ۷۴۸-۸۲۸)
- وی این کتاب را بر سبک کتابش عمدة الطالب اما به شکل مختصر نگاشته است. مقدمه آن در اسم ابی طالب و نسب وی می باشد، و دارای (۳) باب می باشد: اول: نسب عقیل بن ابی طالب، دوم: نسب جعفر بن ابی طالب، سوم: نسب امیر المؤمنین علی بن ابی طالب

علیه السلام. وی این کتاب را به درخواست سید جلال الدین محمود شاه موسوی حمزی به نگارش درآورده است، نسخه:

- کتابخانه آیت الله مرعشی نجفی / قم، نسخه مغلوط است (میراث اسلامی ایران ۱۷/۸)
 - مدرسه عالی شهید مطهری (سپهسالار) / تهران، ش ۲۷۰۱، ق ۱۳، ۱۳۱ ب (فهرست خطی سپهسالار ۳/۳۵۵)

- کتابخانه ملی / تهران، ش ۲۱۹۶/۱، ۱۲۷۰ ق، ۹۷ ص (فهرست خطی کتابخانه ملی ۵/۲۴۰)

چاپ:

- تحقیق: سید محمود مرعشی؛ قم، کتابخانه آیه الله مرعشی نجفی، ۱۴۱۹ ق، ضمن "میراث اسلامی ایران"، ج ۸، ص ۱۳-۱۲۳.

تحفة الدهر في نسب الاشراف بني بحر ونسب من حقق نسبه وسيرته من اهل العصر
 (عربی)، محمد بن طاهر بن بحر رضوی نقوی یمانی (۱۰۸۹ ق).

وی در این کتاب به حوادث تاریخی از سال ۱۰۰۶ ق تا ۱۰۷۲ ق پرداخته است، چاپ:
 - امارات، ۱۴۲۵ ق، ۲۱۲ ص.

تحفة الطالب بمعرفة من ينتسب الى عبدالله وابي طالب (عربی)، محمد بن حسین حسینی سمرقندی مدنی (۹۹۶ ق).

مباحثی در تاریخ و احوال و انساب ذریه پیامبر (ص) و ذکر سلسله های سلاطین و حکام کشورهای اسلامی تا قرن دهم هجری است، که در ۶ باب تنظیم شده است. برخی اصل کتاب را از حسین و ملحقات آن را از فرزندش محمد دانسته اند. (مرجع فرهنگیان ۱/۶۷۸)، نسخه:

- کتابخانه آیت الله مرعشی نجفی / قم، ش ۱۲۶۹ عکسی، ۱۰۹۳، ۹۶ ب، فقط ۵ باب را دارد (فهرست عکسی مرعشی ۲/۲۱۳)

- معهد احیاء المخطوطات العربیة / دمیاط مصر، ش ۱۹ تاریخ، ۱۰۹۳ ق (فهرست عکسی مرعشی ۲/۲۱۳)

- احقاف تريم / يمن، ۱۳۱۲ق (فهرست عكسى مرعى ۲/۲۱۳)
- كتابخانه هاى موقوفه مدینه، ۱۳۷۳/۱۳۸ ع خ (فهرست عكسى مرعى ۲/۲۱۳)
- بغداد، ۱۰۲۶ ق، ۸۱ ص، به اسم "انساب الطالبين" (مرجع فرهنگبان ۱/۶۷۸)
- مكتبة مكة المكرمة، ش ۱۰ تراجم، ۱۳۱۵ ق، ۴۴ ب (مجله تراثنا، ش ۶۳ - ۶۴، ص ۲۹۵)

- كتابخانه پرينستون / لس آنجلس، ش ۴۷۱۳ (مجله تراثنا، ش ۶۳ - ۶۴، ص ۲۹۵)
 - كتابخانه پرينستون / لس آنجلس، ش ۲۸۸۳ (مجله تراثنا، ش ۶۳ - ۶۴، ص ۲۹۵)
 - كتابخانه ملى برلين / آلمان، ش ۹۴۰۶ (مجله تراثنا، ش ۶۳ - ۶۴، ص ۲۹۵)
 - كتابخانه ملى برلين / آلمان، ش ۹۴۰۵، ۱۰۴۳ ق، از روى نسخه مولف كه به سال ۱۰۰۲ ق نوشته شده است (مجله تراثنا، ش ۶۳ - ۶۴، ص ۲۹۵)
 - موزه بریتانیا / لندن، ش ۱۸۵۱، ۱۱۷۹ ق (مجله تراثنا، ش ۶۳ - ۶۴، ص ۲۹۵)
- چاپ:

- تحقيق: الشريف انس الكتبي الحسنى؛ مدینه منوره، دارالمجتبى للنشر والتوزيع، ۱۴۱۸ ق، ۲۰۴ ص. (از روى نسخه مدینه)
- تحقيق ومقدمه: محمدكاظم محمودى؛ قم، مؤسسه آل البيت، ۱۴۲۱ ق، ضمن مجله "تراثنا"، ش ۶۳ - ۶۴، ۱۴۰ ص، (از روى نسخه معهدالمخطوطات المصریه)
- قاهره، ۱۴۲۶ ق، ۱۹۲ ص (از روى نسخه بغداد)
- تحفة الطالب في آل ابي طالب (عربى)، ناشناخته، نسخه:
- كتابخانه مركز احياء ميراث اسلامى / قم، ش ۷۷۱، ۲۴۷ ص (فهرست عكسى مركز احياء ۲/۴۴۶)

- تحفة لب اللباب في ذكر السادة الأنجاب (عربى)، سيّد ضامن بن شدم بن على حسینی مدنی (زنده ۱۰۹۰ ق).
- مشتمل بر ذكر تراجم و احوال و انساب نسل و ذریه امام حسن (ع) و امام حسين (ع) است، كه آن را به ترتیب حروف معجم قرار داده است، نسخه:

- کتابخانه مدرسه فیضیه / قم، ش ۸۰۹، ق ۱۱ و ۱۲، ۲۳۵ ب (فهرست خطی فیضیه ۴۱/۱)
 - موسسه کاشف الغطاء / نجف اشرف، ش ۳۷۹۱، ۴۷۱ ص (دلیل مخطوطات موسسه
 کاشف الغطاء العامه: ۳۳۴)

چاپ:

- تحقیق: مهدی رجایی؛ قم، کتابخانه آیت الله مرعشی نجفی، ۱۳۷۶ ش، ۴۰۴ ص.
 التحقيق السديد في تاريخ السادة آل عبد الحميد (عربی)، حسن ابوسعیده، نسخه:
 - کتابخانه امیرالمومنین / نجف اشرف، ش ۲۱ / ۱ / ۷۲، ۱۴۰۸ ق، به خط مولف
 (فهرستواره خطی کتابخانه امیرالمومنین: ۴۸۲)

تذكرة الالباب باصول الأنساب (عربی)، احمد بن عبدالعزيز البتي، نسخه:
 - کتابخانه امیرالمومنین / نجف اشرف، ش ۲۱ / ۱ / ۵۴ (فهرستواره خطی کتابخانه
 امیرالمومنین: ۴۸۳)

تذكرة الأنساب = رسالة أنساب السلسلة المجلسية (فارسی)، حیدر علی بن عزیز الله
 بن محمد تقی مجلسی اصفهانی (۱۲۱۴ق).

رساله ای در بیان نسب خاندان مجلسی که به سال (۱۱۹۴) از آن فارغ شده است، نسخه:
 - کتابخانه دانشگاه اصفهان، ش ۱۴ / ۲۳۱۷۶، ۱۲۶۹ ق، ۱۰ ب (فهرست خطی دانشگاه
 اصفهان ۸۰۵/۳)

- کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، ش ۶۰۲۷/۱، (فهرست میکروفیلم های دانشگاه تهران
 ۱۹۲/۳)

- کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، ش ۶۰۲۷/۲، ۱۲۰۵ ق، آخرش ناقص است (فهرست
 میکروفیلم های دانشگاه تهران ۱۹۲/۳)

- کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، ش ۲۳۰۴، ۱۲۶۹ ق (فهرست میکروفیلم های
 دانشگاه تهران ۱۱/۲)

چاپ:

- اصفهان، ۱۳۲۹ ش، رقعی، ۱۰۸ ص، ضمن «سالنامه دبیرستان فرهنگ اصفهان».

- تذکره خاندان سید محمد مکی (فارسی)، میر میان لاهوری، نسخه:
- کتابخانه مرکز فرهنگی خراسان / تهران، ۱۲۴۱ ق، نسخه عکسی (فنا ۷ / ۸۳۲)
- التذكرة في الأنساب المطهرة = مشجرة السادات (عربی)، احمد بن محمد حسینی
عبیدلی (زنده ۶۸۱ ق)
- در این اثر انساب آل ابی طالب و غیر آنها از قریش آمده است، نسخه:
- کتابخانه آستان قدس رضوی / مشهد، ش ۸۹۱۵، ۱۵۶ ب، به خط محمدهادی حسینی
حسینی طباطبایی نسابه (فهرست خطی آستان قدس ۵۹۱/۶)
- کتابخانه آستان قدس رضوی / مشهد، ش ۳۶۲۶، ۱۶۵ ب (فهرست خطی آستان قدس
۵۹۴/۶)
- کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، ش ۳۹۱۳، ۱۶۵ ب (فهرست میکروفیلم های دانشگاه
تهران ۲ / ۲۸۰)
- چاپ:
- تحقیق: مهدی رجایی؛ قم، کتابخانه آیت الله مرعشی نجفی، ۱۴۲۱ ق، ۳۵۲ ص.
- تذکره السادات (فارسی)، أحمد بن محمود محمدی اکبرآبادی (ق ۱۲ هـ).
- انساب پیامبر اعظم (صلی الله علیه و آله) و فاطمه زهراء و ائمه معصومین علیهم السلام
و نام و کنیه و القاب و تاریخ ولادت و وفات آنها و نوادگانشان و غیبت امام مهدی علیه السلام
در آن آمده است. کتاب به سال ۱۱۷۵ ق نوشته شده است. نسخه:
- کتابخانه شخصی حسام الدین راشدی / کراچی، ش ۱۲۳، ۱۳۱۵ ق، ۷۰ ص (فهرست
مشترک ایران و پاکستان ۳۰۵ / ۱۰)
- کتابخانه مرکز فرهنگی خراسان / تهران، ش ۱۴۷ عکسی، ۱۱۷۵ ق (فنا ۷ / ۸۳۰)
- چاپ:
- الله آباد، ۱۸۸۰ م، رقعی، ۶۸ ص
- التذكرة في الأنساب المطهرة (عربی)، جمال الدین احمد بن محمد بن مهنا حسینی
عبیدلی حلی (۶۸۰ ق)

کتابی ارزشمند در علم انساب است، که با ذکر اعقاب محمد نفس زکیه شروع و با اعقاب امام کاظم (ع) و امام صادق (ع) و امام سجاد (ع) و امام علی (ع) ادامه پیدا میکند و در نهایت اعقاب عبدالمطلب و سایر قبایل عربی و پادشاهان و انبیاء ختم میشود. کتاب به شکل مشجر چاپ شده است، نسخه:

- کتابخانه شخصی علامه سید حسن الصدر / کاظمین، ۱۰۰۷ ق، با حاشیه و تزییل سید اسحاق بن ابراهیم طباطبائی (الذریعة ۲/ ۳۸۳)

- کتابخانه آستان قدس رضوی / مشهد، ش ۸۹۱۵، (فهرست القبای آستان قدس: ۱۲۰)
 - کتابخانه آیت الله مرعشی نجفی / قم (مقدمة کتاب التذکرة: ۳۳) بعنوان «تذکرة الأنساب».

- کتابخانه آیت الله مرعشی نجفی / قم (مقدمة کتاب التذکرة: ۳۳) بعنوان «التذکرة في الأنساب المطهرة».

چاپ:

- مقدمه و تحقیق: مهدی رجایی؛ قم، کتابخانه آیت الله مرعشی نجفی، ۱۴۲۱ ق، وزیری، ۳۵۲ ص.

تشجير عمدة الطالب = مشجراي جميل (عربی)، محمود بن علی منکدم «ابوجمیل». وی در این شجره نامه که بر اساس کتاب «عمدة الطالب» ابن عنبه انجام گرفته، مطالبی افزوده است، نسخه:

یکی از خاندان ساکن اصفهان (مقدمه تشجير عمدة الطالب، ص ۴)

- کتابخانه آیت الله مرعشی نجفی / قم (مقدمه تشجير عمدة الطالب، ص ۴)، از روی نسخه اصفهان

- کتابخانه آیت الله مرعشی نجفی / قم (مقدمه تشجير عمدة الطالب، ص ۴)
 چاپ:

- قم، کتابخانه آیت الله مرعشی نجفی، ۱۴۲۹ ق، ۲۹۶ ص.

تعريب الباب الثالث من تاريخ قم (عربی)، سید حسین (حسون) براقی نجفی (۱۲۶۱ - ۱۳۳۲ ق)

ترجمه عربی باب ثالث از کتاب «تاریخ قم» که در أنساب طالبین می باشد، مولف به سال ۱۳۱۷ ق از آن فارغ شده است، نسخه:

- کتابخانه شخصی شیخ علی آل کاشف الغطاء / نجف اشرف، مجامیع / ۱۷ (نقباء البشر ۵۲۶ / ۱).

تعليقة على عمدة الطالب (عربی)، سراج الدين محمد بن قاسم حسینی عیبدلی سبزواری (۱۰۲۰ ق) نسخه:

- کتابخانه آیت الله مرعشی نجفی / قم (مرجع فرهنگیان ۶۸۳ / ۱) تنبيه وسنى العين بتنزيه الحسن والحسين في مفاخرة بني السبطين (عربی)، محمد بن علی بن حیدر موسوی عاملی مکی (۱۱۳۹ ق)، چاپ: - قم، کتابخانه آیت الله مرعشی نجفی، ۱۴۲۹ ق، ۲۰۴ ص تواریخ امیر المومنین الحسن بن علی المرتضی (فارسی)، ناشناخته. نسب نامه است.

نسخه:

- کتابخانه ملی ملک، تهران، ش ۵ / ۳۵۳۲، ۱۰ ب (فهرست خطی ملک ۴۷۵ / ۶) تهذيب الأنساب ونهاية الاعقاب (عربی) محمد بن شیخ الشرف عیبدلی (۴۳۵ ق). در انساب سادات آل ابی طالب. مولف همه منتسبین به ذریه نبوی را استقصاء نکرده بلکه فقط کسانی که ذریه شان باقی مانده و منقرض نشده را آورده است و مقصودش اثبات اتصال سادات موجود و تصحیح انساب آنان بوده است. کتاب با استدراک و تعلیق شاگردش حسین بن محمد بن طباطبا حسنی معروف به «ابن طباطبا» (۴۴۹ ق) مزین شده است، نسخه:

- کتابخانه جامعه الدول العربیة / مصر، ۹ ق (مقدمه تهذيب الأنساب، ص ۱۴) - کتابخانه شخصی سید مهدی رجایی / قم (مقدمه تهذيب الأنساب، ص ۱۴)، نسخه عکسی است.

چاپ:

- تحقیق: شیخ کاظم محمودی - اشراف: سید محمود مرعشی؛ قم، کتابخانه آیت الله مرعشی نجفی، ۱۴۱۳ ق، ۵۸۴ ص.
- تهذیب الأنساب ونهاية الاعقاب (عربی)، حسین بن محمد بن قاسم حسنی معروف به "ابن طباطبا" (۴۴۹ ق)، نسخه:
- لیدن / هلند، ۹۱۱ (تاریخ الادب العربي ۳/۳۳)
- جغرافی المشاهد در ذکر مشاهد مقدسه هر بلاد (به ترتیب حروف) (فارسی)، ناشناخته، چاپ:
- تحقیق: محمدرضا انصاری قمی؛ قم، کتابخانه آیت الله مرعشی نجفی، ۱۳۸۸ ش، ضمن کتاب "میراث ماندگار"، ج ۴، ص ۲۵۷ - ۳۷۲.
- جمهرة (النسب الكبير) (عربی)، هشام بن محمد "ابن کلبی" (۲۰۴ ق)، نسخه:
- کتابخانه ملی ملک / تهران، ش ۶۴/۶۰۴، ق ۹، ص ۳ (فهرست کتابخانه ملک ۱۰۹/۵)
- کتابخانه اسکوریال / مادرید، ش ۱۶۹۸، ۶۲۶ ق، ۲۶۵ ب (تاریخ التراث العربي، قسم ۲، ج ۱، ص ۵۲)
- موزه بریتانیا / لندن، ش ۱۲۰۲، ۶۵۲ ق، ۲۶۰ ب (تاریخ التراث العربي، قسم ۲، ج ۱، ص ۵۲)
- کتابخانه پاریس، ش ۲۰۴۷، ۲۰۰ ق، ۱۲ ب (تاریخ التراث العربي، قسم ۲، ج ۱، ص ۵۲)
- چاپ:
- تحقیق: ناجی حسن؛ بیروت، عالم الکتب مكتبة النهضة العربية، ۱۴۰۷ ق، ۷۳۶ ص.
- الجمهرة فی نسب قریش (عربی)، مصعب بن عبدالله زبیری (۲۳۳ ق)، نسخه:
- موزه بریتانیا / لندن، ۱۱۳۶۶ (تاریخ الادب العربي ۳/۳۳)
- کتابخانه القرویین / فاس مراکش، ش ۷۲۴ (تاریخ الادب العربي ۳/۳۳)
- کتابخانه اسکوریال / مادرید، ش ۱۵۰ (تاریخ الادب العربي ۳/۳۳)
- بودلیان / آکسفورد (تاریخ الادب العربي ۳/۳۳)

جمهرة نسب قريش و اخبارها (عربی)، زبیر بن بکار (۲۵۶ ق).

از مصادر اصلی و قدیمی علم انساب به ویژه در انساب قريش و افراد مرتبط و منتسب به آن، به شمار می آید، نسخه:

- بودلیان / اکسفورد، ش ۳۸۴، ص ۵۰۷، ۵۴۷ ق

- کوبریلی / استانبول، ش ۱۱۴۱، ۲۶۶ ص

چاپ:

- مقدمه و تحقیق: محمود محمد شاکر؛ قاهره، مکتبه دارالعروبة، ۱۳۸۱ ق، ۸۰ + ۵۹۲ ص.

- بیروت، دارالکتب العلمية، ۲۰۱۰ م، ۱۰۸۸ ص، ۲ ج.

حاشیه علی الأنساب المشجرة (عربی)، علی اصغر بن محمد جعفر خراسانی (۱۰۹۸ ق)

(ق)

حاشیه ای بر کتاب "الأنساب المشجرة" منسوب به سید غیاث الدین منصور بن صدرالدین محمد حسینی شیرازی دشتکی (۹۴۸ ق) است. وی در این اثر با خط خود تصویر نسب سادات بیزه از روستاهای سبزوار را به تاریخ ۱۰۹۶ ق رسم کرده است، نسخه:

- کتابخانه آستان قدس رضوی / مشهد (مرجع فرهنگبان ۶۸۱/۱)

حاشیه علی عمدة الطالب في نسب آل أبي طالب (عربی)، سید عز الدین حسین

بن مساعد حسینی حائری کرمانی (ق ۱۰)،

حاشیه ای است بر کتاب "عمدة الطالب" از جمال الدین أحمد بن عنبه. نسخه:

- کتابخانه شخصی عبد الرضا آل راضی نجفی / نجف اشرف، ۸۹۳ ق، این حواشی

در حاشیه کتاب "عمدة الطالب" و به خط مؤلف نوشته شده است (لباب الأنساب ۹۷/۱)

چاپ:

- نجف اشرف، ۱۳۳۷ ق، وزیری، ۳۷۰ ص، به همراه «عمدة الطالب».

حاشیه علی عمدة الطالب الوسطی (عربی)، عبدالله بن حسن بن علی حسینی جعفری

"ابن محفوظ" (زنده ۹۷۳ ق)، در ۱۴ رجب سال ۹۷۳ ق از آن فارغ شده است، نسخه:

- کتابخانه آیت الله مرعشی نجفی / قم، (مرجع فرهنگیان ۶۷۶/۱)
 حاشیه علی عمدة الطالب (عربی)، محمدحسین بن محمدعلی کتابدار نجفی (زنده ۱۰۹۵ ق)، حاشیه مبسوطی است که به سال ۱۰۹۵ ق از آن فارغ شده است، نسخه:
- کتابخانه آیت الله مرعشی نجفی / قم (مرجع فرهنگیان ۶۸۲/۱)
 الحلة التشبيه في نسب السادة آل زبیه (عربی)، ابوزبیه ناجی بن محمد بن ادريس بن عیسی بن محمد، نسخه:
- کتابخانه امیرالمومنین / نجف اشرف، ش ۲۱ / ۲ / ۸۵، ۱۴۱۸ ق، به خط مولف
 فهرستواره خطی کتابخانه امیرالمومنین : (۴۸۵)
- خلاصة النسب (عربی)، ابراهیم بن امیرمحمد قاسم نسابه حسینی
 تألیف شده در زمان حکومت شاه سلطان محمد حسینی صفوی و مرتب شده بر یک خلاصه و یک مقدمه و پنج فصل و یک خاتمه. خلاصه در نسب شریف پیامبراکرم (ص) و مقدمه در نسب شریف امیرالمومنین (ع) و اولاد ذکور و اناث آن حضرت و فصل اول در حالات و اعقاب امام حسن مجتبی (ع) و فصل دوم در حالات و اعقاب امام حسین (ع) و فصل سوم در احوال و اعقاب محمدحنفیه و فصل چهارم در ذکر اعقاب عمر الاطرف فرزند امیرالمومنین (ع) و فصل پنجم در اعقاب حضرت ابوالفضل العباس و خاتمه در ذکر مدفن اولاد ائمه معصومین و در انتها حالات شیخ صفی الدین اسحاق صفوی حسینی، نسخه:
- کتابخانه علامه طباطبائی / شیراز، ش ۱۴۹۲، ق ۱۰، ۷۵ ب (نسخه پژوهی ۱۵۷/۲)
 درة التيجان ولقطة اللولو والمرجان (عربی)، محمد بن عبدالرحمن ابوعبدالله دلانی مغربی (۱۱۴۱ ق).
- ارجوزه ای در انساب شرفای مغرب است. این ارجوزه را شاگردش محمد بن احمد فاسی (۱۱۷۹ ق) شرح کرده است، نسخه:
- خزانه الرباط، ۱۶ ص (مرجع فرهنگیان ۶۸۶/۱)
 - کتابخانه زرکلی صاحب الاعلام (مرجع فرهنگیان ۶۸۶/۱)
 الدرة الفاتقة في ابناء علی وفاطمة (عربی)، محمد بن هاشم علوی سلجماسی مدغری (۱۲۷۰ ق)، نسخه:

- کتابخانه دانشگاه القرویین / فاس، مغرب (مرجع فرهنگیان ۱/ ۶۹۱)
الدر الثمین فی انساب الطالبیین (عربی)، احمد بن محمد بن حسن بن عبیدالله
 حسینی (زنده ۸۹۲ق)، نسخه:
- کتابخانه مجلس شورای اسلامی / تهران، ش ۱/ ۹۴۸۳، ق ۹ (مختصر نسخه‌های
 خطی مجلس شورای اسلامی: ۳۴۴)
- الدر المنتظم فی أنساب العرب والعجم** (عربی)، سید جعفر بن محمد بن جعفر
 حسینی أعرجی (۱۲۷۴-۱۳۳۲ق).
 کتابی مشجر در انساب عرب و عجم، که آن را بعد کتاب دیگرش «ریاض الأقحوان»
 نوشته است. نسخه:
- کتابخانه شخصی علامه سردار کابلی / کرمانشاه، به خط مؤلف (الذریعة ۸/ ۷۴)
الدر المنثور فی انساب المعارف والصدور (عربی)، سید جعفر بن محمد بن جعفر
 حسینی أعرجی (۱۲۷۴-۱۳۳۲ق)، نسخه:
- موسسه کاشف الغطاء / نجف اشرف، ش ۴۰۶، ۱۹۱ ص (دلیل مخطوطات موسسه
 کاشف الغطاء العامه: ۵۱)
- الدر المضيئة** (عربی)، علوان بن علی حموی (۹۴۵ق)،
 شجره نامه انساب حسنی و حسینی و علوی و جعفری، چاپ: سنگی
- الدر السنية في اخبار السلالة الادريسية وما في حكمها من السادات العلوية ممن
 له ولاية في الاقطار المغربية** (عربی)، محمد بن علی بن سنوس حسنی (۱۲۷۶ق)، چاپ:
- مصر، ۱۳۴۹ق
 - بیروت، ۱۴۰۶ق
- الدر النضيدة في نسب السادة آل ابوسعيدة والجوفيين** (عربی)، حسین سید علی
 ابوسعیده موسوی، نسخه:
- کتابخانه امیرالمومنین / نجف اشرف، ش ۲۱ / ۲ / ۷۸، ۱۴۰۷ق (فهرستواره خطی
 کتابخانه امیرالمومنین: ۴۸۵)

- الدوحة الغريفية (عربی)، سید مهدی بن علی موسوی غریفی بحرانی (۱۳۴۳ ق).
 در تراجم سادات خانواده غریفی که از جد اعلایش سید حسین غریفی که در سلافة العصر ترجمه اش ذکر شده شروع کرده و فرزندان را تا زمان مولف آورده است. کتاب به درخواست شیخ محمد رضا شبیبی به سال ۱۳۳۴ ق نگاشته شده است، نسخه:
- کتابخانه فرزندش سید عبدالمطلب / نجف (مرجع فرهنگیان ۱ / ۶۹۸)
 دیوان الاشراف في انساب الشرفاء الذين لهم شهرة بفاس (عربی)، عبدالقادر بن عبدالله حسنی جوطی شبیبی (۱۰۹۹ ق)، نسخه:
- کتابخانه عمومی / رباط، ش ۱۴۵۷ (مرجع فرهنگیان ۱ / ۶۸۱)
 الذخيرة في العقبی في مودة ذوي القربی (عربی)، سید شبر بن محمد بن ثنوان حویزی مشعشعی (ق ۱۲)، نسخه:
- کتابخانه آیت الله مرعشی نجفی / قم، ش ۵۷۲۷، به خط مولف (مقدمه الذخيرة) چاپ:
- تحقیق: سید مهدی رجایی؛ قم، کتابخانه آیت الله مرعشی نجفی، ۱۴۳۰ ق، ۱۲۸ ص.
 ذرية الائمة (عربی)، سید حسون براقی نجفی (۱۳۳۲ ق)، نسخه:
- موسسه کاشف الغطاء / نجف اشرف، ش ۳۰۱۸، ۴۷۱ ص، نسخه اصل (دلیل مخطوطات موسسه کاشف الغطاء العامة: ۲۲)
 الذرية الطاهرة (عربی)، محمد بن احمد دولابی (۳۱۰ ق)، نسخه:
- کتابخانه آیت الله مرعشی نجفی / قم، ش ۱۳۴۶ / ۲ عکسی، ۸۵۵ ق، ۵۸ ب (فهرست عکسی مرعشی ۴ / ۹۳)
 - کوپریلی / استانبول، ش ۴۲۶، ۸۵۵ ق، ۵۸ ب (فهرست عکسی کتابخانه آیت الله مرعشی ۴ / ۹۳)
- ذکر اولاد امیرالمومنین (ع) (عربی)، ناشناخته، نسخه:
- کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، ش ۲ / ۲۴۴۳ ف، ۵۹۰ ق، ۲ ب (فهرست میکروفیلم های دانشگاه تهران ۱ / ۶۹۳)

- کتابخانه شخص دکتر یحیی مهدوی، ۵۹۰ ق، ۲ ب (فهرست میکروفیلم های دانشگاه تهران ۱/ ۶۹۳)

رسالة في أصول شجرة السادة آل أبي علوي (عربی)، سید أحمد بن علی حسنی «ابن عنبة» (۸۲۸)، نسخه:

- کتابخانه شخصی حسینی / تریم (الأعلام ۱/ ۱۷۷)

رسالة في الأنساب (عربی)، محمد بن اسعد حسینی جوانی مصری (۵۸۸ ق)
وی کتابهای زیادی در انساب دارد مثل "تحفة الأنساب" که نسخه ای در ازهریه قاهره دارد و مثل "تاج الأنساب" و "معیار النسب" و غیر از اینها (ر.ک. مرجع فرهنگیان ۱/ ۶۷۲). معلوم نیست که نسخه موسسه کاشف الغطا کدامیک از آثار اوست، نسخه:

- موسسه کاشف الغطاء / نجف اشرف، ش ۴۷۲، ۲۳ ص (دلیل مخطوطات موسسه کاشف الغطاء العامة: ۵۷)

رسالة في الأنساب (عربی)، ناشناس، نسخه:

- موسسه کاشف الغطاء / نجف اشرف، ش ۴۹۶، ۹۹۱ ق، ۹ ص (دلیل مخطوطات موسسه کاشف الغطاء العامة: ۵۹)

رسالة في الأنساب (عربی)، امیر ابو اسماعیل ابراهیم بن ناصرالدین بن ابراهیم، نسخه:

- کتابخانه ملی ملک، تهران، ش ۳/ ۳۵۳۲ (فهرست خطی ملک ۶/ ۴۷۵)

رسالة في نسب الرواة (عربی)، أحمد بن محمد، نسخه:

- کتابخانه راجه فیض آباد / هند (الذریعة ۲۴/ ۱۳۹)

رسالة في نسب عبدالعظیم (عربی)، صاحب بن عباد طالقانی (۳۸۵ ق)، نسخه:

- کتابخانه امیرالمومنین / نجف اشرف، ش ۴، ۴ / ۴۹۷، به خط علامه امینی (فهرستواره خطی کتابخانه امیرالمومنین: ۴۸۱)

- کتابخانه امیرالمومنین / نجف اشرف، ش ۷، ۲ / ۲، ۱۰۳، به خط شیرمحمد همدانی (فهرستواره خطی کتابخانه امیرالمومنین: ۴۸۷)

روضه الالباب وتحفة الأحباب وبغية الطلاب ونخبة الأحساب لمعرفة الأنساب
(عربی)

ابوعلامه محمد بن عبدالله بن علی حسنی یمانی صنعانی "ابن الموید" (۱۰۳۱ ق)
این کتاب که به "مشجر ابوعلامه" هم معروف است مختصراً "لباب الأنساب لمعرفة
الأنساب" نامیده شده است. در مقدمه نسب رسول الله (ص) تا آدم (ع) سپس بقیه مشجرات
انساب را ذکر کرده است. کتاب اختصاصی به انساب علویین ندارد، نسخه:

- کتابخانه دانشگاه ام القرى / مکه (مرجع فرهنگیان ۱/ ۶۸۳)

چاپ:

- قم، کتابخانه آیت الله مرعشی نجفی، ۱۳۹۴ ق، ۱۷۶ ص (افست از روی نسخه ام
القرى)

ریاض الأفحوان (عربی)، سید جعفر بن محمد بن جعفر حسینی أعرجی (۱۳۳۲ ق)
کتابی است مشجر در انساب قحطان وعدنان و نسب بعضی از ایرانیان و ترکها و سودانیها،
که به سال (۱۳۰۸ ق) به نگارش درآمده است. شیخ جابر بن عبد الحسین ربیع کاظمی بر آن
تقریظی زده است، نسخه:

- کتابخانه شخصی شیخ جابر کاظمی / نجف اشرف، به خط مولف (الذریعة ۱۱/ ۳۱۹).

ریاض الأنساب (عربی)، کاظم عبود فتلاوی، نسخه:

- کتابخانه امیرالمومنین / نجف اشرف، ش ۲۱ / ۱ / ۷۴، ۱۴۱۵ ق (فهرستواره خطی

کتابخانه امیرالمومنین : ۴۸۷)

- آشنایی باچند نسخه خطی، رضا استادی و حسین مدرسی طباطبایی، قم چاپخانه مهر، ۱۳۳۵، ۴۴۸ ص.
- اهل البيت في المكتبة العربية، سيد عبدالعزيز طباطبایی، قم، موسسه آل البيت، ۱۴۱۷ ق، ۷۲۸ ص.
- تاريخ الادب العربي، كارل بروكلمان، ترجمه: عبدالحليم النجار، قم، دارالكتاب الاسلامی، ۶ ج.
- تاريخ التراث العربي، فواد سزگين، محمود فهمی حجازی، قم، كتابخانه آيت الله مرعشی نجفی، ۱۴۱۲ ق.
- الذريعة الى تصانيف الشيعة، شيخ آقابزرگ تهرانی، تهران، كتابخانه اسلاميه، ۱۳۸۷ ق، ۲۶ ج.
- دليل المخطوطات، سيد احمد اشكوری، قم، مطبعة علميه، ۱۳۹۷ ق، ۳۳۸ ص
- دليل مخطوطات مؤسسة كاشف الغطاء العامة، نجف اشرف، منشورات مؤسسة كاشف الغطاء، ۱۴۳۱ ق، ۴۵۶ ص.
- طبقات اعلام الشيعة، شيخ آقابزرگ تهرانی، قم، انتشارات اسماعيليان، ۱۶ ج.
- فهرست الفبايي كتب خطی كتابخانه آستان قدس رضوی، محمدآصف فكرت، مشهد، كتابخانه آستان قدس رضوی، ۱۳۶۹ ش، ۹۵۰ ص.
- فهرست دستنوشته های ايران (دنا)، مصطفى درايی، تهران، كتابخانه وموزه ومركز اسناد مجلس شورای اسلامي، ۱۳۸۹ ش، ۱۲ ج.
- فهرست كتابخانه آستان قدس رضوی، گروه مولفين، مشهد، كتابخانه آستان قدس رضوی، ۲۷ ج.

فهرست کتابخانه مدرسه عالی سپهسالار (شهید مطهری فعلی)، تهران، ابن یوسف شیرازی، محمدتقی دانش پژوه و علینقی منزوی، چاپخانه مجلس، چاپخانه دانشگاه تهران، ۵ ج.

فهرست کتابخانه ملی تبریز، میرودود یونسی، کتابخانه ملی تبریز، ۱۳۴۸ تا ۱۳۵۴ ش، ۳ ج.

فهرست کتابهای انجمن آثار ملی، فاطمه مهران و محمد غلامرضایی، تهران، انجمن آثار ملی، ۱۳۵۶ ش، ۹۳ ص.

فهرست کتب خطی آستان شاهچراغ شیراز، علینقی بهروزی، شیراز، موزه آستان مقدس حضرت شاهچراغ، ۱۳۶۰ ش، وزیری، دو ج.

فهرست مختصر نسخه های خطی کتابخانه مجلس شورای اسلامی، محمد طباطبایی بهبهانی (منصور)، تهران، مرکز اسناد و موزه و کتابخانه مجلس شورای اسلامی، ۱۳۸۶ ش.
 فهرس مخطوطات آیه الله الخادمی الاصفهانی، سید محمدعلی خادمی، قم، موسسه تراث الشیعة، ۱۴۳۵ ق، ۳۴۸ ص.

فهرس المخطوطات المصورة فی مكتبة الامام الحکیم العامة، محمد مهدی نجف اشرف، نجف اشرف، ۱۴۳۴ ق، ۲ ج.

فهرست میکروفیلم های دانشگاه تهران، محمد تقی دانش پژوه، تهران، دانشگاه تهران، ۳ ج.

فهرس مكتبة العلامة السيد محمد صادق بحر العلوم، احمد علی مجید الحلی، قم، موسسه تراث الشیعه، ۱۴۳۱ ق، ۵۱۲ ص.

فهرست نسخ خطی کتابخانه آستانه مقدسه قم، محمدتقی دانش پژوه، قم، آستانه مقدسه قم، ۱۳۵۵ ش، ۳۴۳ ص.

فهرست خطی دو کتابخانه مشهد، کاظم مدیر شانه چی، عبدالله نورانی، تقی بینش، زیر

- نظر محمدتقی دانش پژوه، تهران، انتشارات فرهنگ ایران زمین، ۱۳۵۱ ش، ۲ ج.
- فهرست خطی سه کتابخانه اصفهان، رحیم قاسمی، قم، مجمع ذخائر اسلامی، ۱۳۸۶، ۲۴۰ ص.
- فهرست عکسی مرکز احیاء، سید جعفر وسید صادق حسینی اشکوری، قم، مرکز احیاء میراث اسلامی، ۸ ج.
- فهرست خطی کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد دانشگاه تهران، علینقی منزوی و محمدتقی دانش پژوه، ۱۸ ج.
- فهرست خطی کتابخانه دانشکده الهیات و معارف اسلامی تهران، محمدباقر حجتی، تهران، انتشارات دانشگاه تهران، ۳ ج.
- فهرست خطی کتابخانه دانشکده الهیات و معارف اسلامی مشهد، محمود فاضل، مشهد، دانشکده الهیات و معارف اسلامی، ۳ ج.
- فهرست خطی مرکز دائرة المعارف بزرگ اسلامی، احمد منزوی، تهران، مرکز دائرة المعارف بزرگ اسلامی، ۱۳۷۷ ش.
- فهرست خطی کتابخانه نوربخش خانقاه نعمت اللهی، سید ابراهیم دیباجی، تهران، خانقاه نعمت اللهی، ۱۳۵۲ ش، ۲۹۶ ص.
- فهرست خطی فارسی و عربی کتابخانه انجمن آثار و مفاخر فرهنگی، تهران، انجمن آثار و مفاخر فرهنگی، ۱۳۸۰ ش، ۲۶۴ ص.
- فهرست عکسی کتابخانه عمومی حضرت آیت الله مرعشی نجفی، محمدعلی حائری، قم، کتابخانه آیت الله مرعشی نجفی، ۳ ج.
- فهرست خطی کتابخانه جامع گوهرشاد مشهد، محمود فاضل، مشهد، کتابخانه جامع گوهرشاد، ۴ ج.
- فهرست خطی کتابخانه مجلس شورای اسلامی، گروهی از فهرست نگاران، تهران، ۳۸ ج.

- فهرست کتابخانه مجلس سنا، محمدتقی دانش پژوه و بهاءالدین علمی انواری، تهران، ۲ ج.
- فهرست خطی کتابخانه عمومی حضرت آیت الله مرعشی نجفی، سید احمد اشکوری و سید محمود مرعشی و...، قم، کتابخانه آیت الله مرعشی نجفی، ۳۴ ج.
- فهرست خطی مرکز مطالعات و تحقیقات دفتر تبلیغات اسلامی، علی صدرایی و...، قم، انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی ۲ ج.
- فهرست خطی کتابخانه ملی ملک، محمداقصر حجّتی و احمد منزوی، تهران، ۱۳۵۲ تا ۱۳۷۶ ش، ۱۲ ج.
- فهرست خطی کتابخانه ملی ایران، سید عبدالله انوار و...، تهران، انتشارات کتابخانه ملی ایران، ۱۳۴۵ تا ۱۳۵۸، ۱۷ ج.
- فهرستواره کتابخانه مینوی و کتابخانه مرکزی پژوهشگاه، محمدتقی دانش پژوه و ایرج افشار، تهران، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، ۱۳۷۴ ش، ۲۵۲ ص.
- فهرست خطی فارسی، احمد منزوی، تهران، موسسه فرهنگی منطقه ای، ۶ ج.
- فهرست خطی کتابخانه آستان مقدس حضرت معصومیه (ع)، سیدحسن نقیبی و علی صدرایی، قم، نشر زائر، ۱۳۷۵ ش، ۲ ج.
- فهرست خطی کتابخانه اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی کاشان، سید احمد حسینی اشکوری، ۱۳۸۱ ش، ۱۲۰ ص.
- فهرست خطی کتابخانه دانشکده ادبیات دانشگاه تهران، تهران، چاپخانه دانشگاه تهران، محمدتقی دانش پژوه، ۳ ج.
- فهرست خطی کتابخانه تخصصی مرکز تحقیقات دارالحديث، علی صدرایی خویی، قم، سازمان چاپ و نشر دارالحديث، ۱۳۸۴ ش، ۲ ج.
- فهرست خطی کتابخانه آیت الله فاضل خوانساری، سید جعفر حسینی اشکوری، قم

انتشارات انصاریان، ۱۳۷۴ ش، ۲ ج.

فهرست خطی دانشگاه اصفهان، سید جعفر حسینی اشکوری، قم، مجمع ذخائر اسلامی، ۱۳۸۸ ش، ۳ ج.

فهرست خطی کتابخانه وزیری یزد، محمد شیروانی، ۱۳۵۰ تا ۱۳۵۸، ۵ ج.

فهرست خطی کتابخانه های رشت و همدان، محمد روشن و جواد مقصود و...، تهران، انتشارات فرهنگ ایران زمین، ۱۳۵۳ ش.

فهرست خطی کتابخانه عمومی آیت الله گلپایگانی، ابوالفضل حافظیان و علی صدرایی خویی، تهران، موسسه فرهنگی پژوهشی الجواد (ع)، ۱۳۸۸ ش، ۹ ج.

فهرست هزار و پانصد نسخه اهدایی رهبر معظم انقلاب به کتابخانه آستان قدس، رضا استادی، مشهد، کتابخانه آستان قدس رضوی، ۱۳۷۳ ش، ۴۷۲ ص.

فهرستگان نسخه های خطی ایران (فتخا)، مصطفی درایتی، تهران، سازمان اسناد کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۹۰ ق، ۴۵ ج.

فهرستواره کتابخانه مینوی و کتابخانه مرکزی پژوهشگاه، محمدتقی دانش پژوه وایرج افشار، تهران، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، ۱۳۷۴ ش، ۲۵۲ ص.

فهرستواره خطی کتابخانه امیرالمومنین، سید علی موجانی و علی بهرامیان، قم، کتابخانه آیت الله مرعشی نجفی، ۱۴۳۲ ق، ۴۵۸ ص.

مرجع فرهنگبان، به کوشش سید محمود مرعشی، قم، کتابخانه بزرگ حضرت آیت الله العظمی مرعشی نجفی، ۱۴۳۱ ق، ۲ ج.

معجم المخطوطات النجفیه، محمد زوین و...، قم، کتابخانه آیت الله مرعشی نجفی، ۱۴۳۴ ق، ۹۴۲ ص.

معجم المورخین الدمشقیین.

موسوعة مولفی الامامیه، گروه مولفین، قم، مجمع فکر الاسلامی، ۱۹ ج.

میراث اسلامی ایران، به کوشش رسول جعفریان و...، قم، کتابخانه حضرت آیت الله
مرعشی نجفی، ۱۳۷۳ تا ۱۳۷۸ ش، ۱۰ ج.
میراث حوزه اصفهان، به اهتمام محمدجواد نورمحمدی، اصفهان، مرکز تحقیقات رایانه
ای حوزه علمیه اصفهان، ۱۳۹۷ ش، جلد ۱۳.
میراث شهاب، فصلنامه تخصصی کتابخانه حضرت آیت الله مرعشی نجفی، قم.
نسخه پژوهی، ابوالفضل حافظیان، تهران، کتابخانه وموزه ومركز اسناد مجلس شورای
اسلامی، ۱۳۸۴ ش، ۳ ج.
نسخه های خطی، نشریه کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، زیر نظر محمدتقی دانش پژوه
و ایرج افشار، تهران، دانشگاه تهران، ۱۳۳۹ تا ۱۳۶۲ ش، ۱۲ ج.